

BUDAPESTI REGGELI UJSÁG

Noviszád, 1938 január 29, szombat

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

19. évfolyam 28. szám

A NÉPSZÖVETSÉG MEGSZÜNTETTE Magyarország pénzügyi ellenőrzését

Eden és Delbos nagy beszéde a reform ellen és az alapokmány változatlan fenntartása mellett

Genfből jelentik: A Népszövetségi Tanács csütörtök délután zárt ülést tartott, amelyen Westmann (svéd) előadó indítványozta, hogy szüntessék meg Magyarország pénzügyi ellenőrzését.

Delbos francia külügyminiszter utalt az elért eredmény rendkívüli jelentőségére. Hangsúlyozta, hogy a Népszövetség megbízottai és a magyar kormány között mindig szívélyes viszony állott fenn. Hasonló kijelentést tett Eden és Beck is. A Tanács ezután elhatározta, hogy

március 31-től megszünteti Magyarország pénzügyi ellenőrzését.

Elhatározták továbbá, hogy a távolkeleti eseményekkel kapcsolatban szakértőbizottságot küldenek ki a helyszínére, hogy az érdekelt kormányokkal érintkezésbe lépve, tgyen könnyítéseket a hadizónában levő nők és gyermekek érdekében.

A MAGYAR SAJTÓ A DÖNTÉSRŐL

Budapesti jelentés szerint a Népszövetség Tanácsának azt a határozatát, amely Magyarországot feloldotta a Népszövetség pénzügyi ellenőrzése alól, a magyar lapok elsőrendű eseménynek mondják és a Tanács határozatát vezető helyen közlik. Megállapítják a lapok, hogy Magyarország most már ellenőrzés nélkül járhat a maga útján. Erre rászolgált példátlan erőfeszítésével, amellyel államháztartását rendezte, továbbá becsülettel áldozatkészségével, amellyel adósságainak nagy részét rendezte.

Genfi jelentés szerint népszövetségi körökben a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak a magyar kormány pénzügyi politikájáról, amely következetesen és céltudatosan haladva, oldotta meg a nehéz feladatot és bátorsággal vállalta a pénzügyi elrendezéssel kapcsolatos kötelezettségeket. Magyarországot a Népszövetség nagy elismerésben részesítette — mondja a genfi jelentés —, amikor felmentette az ellenőrzés alól. Ezzel Genf Magyarország pénzügyi gazdálkodása iránti legnagyobb bizalmának óhajtott kifejezést adni. A Nemzetek Szövetségének ez a gesztusa genfi diplomáciai körökben általános helyeslésre talált.

EDEN BESZÉDE

Genfből jelentik: A Népszövetségi Tanács csütörtöki nyilvános ülésén Eden angol külügyminiszter többek között ezeket mondta:

— Az angol kormány minden tőle telhetőt elkövet, hogy a Népszövetség ne valami eszmei csoportosulás buvóhelye legyen, hanem olyan intézmény, amely nemzetközi együttműködés révén szolgálja a béke ügyét. Nem engedhetjük meg, hogy azok, akik e pillanatban nem hajlandók velünk együtt dolgozni, valamilyen elentébe sodorjanak bennünket. Reméljük, hogy sikerül valamilyen nemzetközi együttműködését megteremtteni abból a célból, hogy megtalálják a békéhez vezető új utat. Ha ez a nap eljön, akkor itt lesz az ideje annak is, hogy új módszereket és jobb eszközöket keressünk és az eljárási módot is megváltoztassuk. Egyelőre a valószínűség úgy kell elfogadnunk, ahogy van. Továbbra is a kezünkben levő fegyvert kell használnunk és ily módon kell megmutatnunk, hogy hiszünk a Népszövetség alapelveiben.

DELBOS FELSZÓLALÁSA

Eden után Delbos francia külügyminiszter szólalt fel és többek között ezeket mondta:

— A népszövetségi paktum alapelvei ellen senki sem emelhet kifogást. Ezek az alapelvek, mint ismeretes, a következők: a háboru bűnös lehetetlenség, a fegyverkezési verseny veszedelme, a nemzetközi béke fenntartására irányult. Szovjetország kész a népszövetségi tagságból eredő minden kötelezettségét teljesíteni s ugyan ezt kéri a többi tagállamtól is. A szovjet külpolitikája világos és határozott. Általános békét kíván és ragaszkodik a Népszövetséghez. A Népszövetség semmiféle eszmei tömörülést nem jelent, mert hiszen minden államforma képviselve van benne a kommunista államtól a fél, illetve egész fasiszta államrendszerig. Szovjetország együtt akar működni minden állammal a jogok és kötelezettségek egyensúlyának fenntartásában.

nemzetközi anarchia veszedelme ellen. A Népszövetség az a tényező, amely minden nemzetnek a legjobb lehetőségét nyújtja a békés együttműködésre.

A NÉPSZÖVETSÉG ÉRDEMEI

— Gyakran megfélemlenek azokról a szolgálatokról — folytatta Delbos, — amelyeket a Népszövetség különböző intézményei, mint például a nemzetközi munkaügyi hivatal révén tett, megfélemlenek azokról az egyezményekről, amelyeket Genf közvetítésével kötött sok állam és megfélemlenek arról is, hogy a népszövetségi paktum rendelkezései hozzájárultak a nemzetközi kapcsolatok megjavításához. A Népszövetségben tömörült államok csoportja mind erkölcsi, mind anyagi tekintetben sokkal nagyobb erőt képvisel, mint a kívül állóké. Nem arról van szó, hogy az ellentéteket kiélezzük. Franciaország törhetetlenül ragaszkodik a szabadság és a demokrácia eszméihez és meggyőződése, hogy ezek segítségével meg lehet találni minden viszály békés megoldását. A francia köztársaság kormánya teljes bizalommal viseltetik a Népszövetség iránt.

A SZOVJET ÁLLASPONTJA

Eden és Delbos után Litvinov szólalt fel. A szovjetunió nem szerepel ugyan a Népszövetség alapítóinak között — mondotta, — de a külpolitikája mindig a nemzetek közti béke fenntartására irányult. Szovjetország kész a népszövetségi tagságból eredő minden kötelezettségét teljesíteni s ugyan ezt kéri a többi tagállamtól is. A szovjet külpolitikája világos és határozott. Általános békét kíván és ragaszkodik a Népszövetséghez. A Népszövetség semmiféle eszmei tömörülést nem jelent, mert hiszen minden államforma képviselve van benne a kommunista államtól a fél, illetve egész fasiszta államrendszerig. Szovjetország együtt akar működni minden állammal a jogok és kötelezettségek egyensúlyának fenntartásában.

BECK BESZÉDE

Litvinov után Beck lengyel külügyminiszter emelkedett szólásra. — A legnagyobb figyelemmel

hallgattam — mondotta — a Népszövetségi Tanács kiváló tagjainak felszólalását, amelyeket a nemzetközi együttműködés szelleme hatott át. Kormányom ugyanezeket a kijelentéseket már több ízben megismételte. Az elhangzott nyilatkozatok teljes megértést tanúsítanak a mai helyzet iránt is, amely sajnós, távol van azoktól az eszméktől és céloktól, amelyeket a Népszövetség megalakulásakor maga elé tűzött. Ami a változtatásokat illeti, a lengyel kormány minden tőle telhetőt megtesz, hogy erre sor kerüljön, hogy ily módon valamennyi nemzet baráti kapcsolatai megerősödjenek.

Wellington Koo kínai főmegbízott ezeket mondta:

— A Népszövetségnek, ahelyett, hogy folyton kitér a felelősség elől, bátran kötelezettségei magaslatára kellene emelkednie és a támadás megakadályozásával teljesítenie kellene a világbéke fenntartásának szent hivatását.

MICESCU BESZÉDE

Micescu román külügyminiszter a kisantant nevében ezeket mondta:

— Amidőn első ízben beszélhetek erről a helyről, szerencsésnek érzem magam, hogy a Tanács századik ülésezése alkalmából a kisantant nevében ragaszkodásunknak adhatok kifejezést a Népszövetség eszmei és elvei iránt. Azok között voltunk, akik erős hittel vettünk részt a népszövetségi paktum megvalósításában és kiépítésében. Véleményünk szerint ez az egyezmény három nagy elv diadalát jelenti: a nemzetközi együttműködés megszervezése, az államok közti teljes egyenlőség és a területi sértetlenség együttes szavatolása, valamint minden tagállam politikai függetlensége. Ami a nemzetközi együttműködést illeti, továbbra is abban a nézetben vagyunk, hogy ez csak akkor lehet célravezető, ha a Népszövetség megőrzi általános jellegét és ha munkája mentes marad minden eszmei összeütközéstől az egyes államok között.

A bolíviai és a svéd kiküldött felszólalása után a nyilvános ülés berekesztették és legközelebbi ülés időpontját péntek délutánra tűzték ki.

Noviszádi tájkép

Tíz éves és kenyeret keres

Kis kocsit huz a noviszádi uccán. Kocsiján egy pamlag. Mezitláb, pajkos, póre pára. Vézna, sovány, éhes, de feszesek az izmai. Micisapkája alól hosszú haja kócosan a szemére bukik és látom halántékán az erőlködés drága gyöngyeit: az áldott emberi verejtéket.

Gondolatban magamhoz ölelem, azután a járdáról az utestre lépek. Megállítom.

— Fiacskám, — kérdezem — nem fázik a lábad?

— Nem fázik, bácsi kérem. Hozzászoktam.

A lábára nézek. Istenem...

Bennem a rózsák sirásba csempülnek és megpróbálok szép lenni a kocsis emberi lovához:

— Hová kocsikázol lelkem?

— Az Uszpenszka uccába viszem ezt a diványt.

— Ti költözködtök legénykém?

— Nem. Engem felfogadtak.

Látta — avagy megérezte, — hogy rokon a lelkünk és bizalmasan hozzátette:

— Öt dinárt kapok érte.

Öt dinárt!

— Mondd: mit csinál az pénzrel?

— Kenyeret veszek és hazaviszem.

Örömtől piroslik az arca.

— Hány éves vagy?

— Tíz.

Elszégylem magam. Ezer esztendő vagyok ebek harmincadján, de nekem még sohasem volt öt dinár ára kenyerem az asztalomon.

Ja, igaz: asztalom se volt.

Az élet tíz éves, harcoss hősét szeretném valamivel kitüntetni, de hasztalan kutatok az üres zsebeimben. Végül is nagy, buzgó férfiasággal megszoritom a lekényke kezét.

Ő visszazoritott.

Igy lettem én a kitüntetett...

Siró asszony a kocsmá előtt

Az asszony — derekát rokkanttá törte a sok szülés — ott sirdogált a kocsmajtó mellett...

Megrögzött szokásom és javithatatlanságom az emberszeretet, de különösképpen ellágyulok, ha sirót látok. (Szegény anyám, sokat sírt Ő is: mert egyetlen perce sem volt édes...)

— Miért sir? — kérdeztem, de a könny már bennem is bugyborékol.

— Az uram! — zokogta. — Elmulatta a heti keresetét és most hitelbe dorbézol...

Való. A kocsmából kihallatszik a részeg ember bős, tántorgó kurjantása.

— Két... csöpp... gyereke...
... ..

Ja, igaz: késő este volt és két éhes gyerekszáj csipogó, kenyérért esdekítő kövöregését a szellők szárnyán hozta felém ez a cudar éccaka.

Mit csináljak?

Nem tehetek semmit.

Tekintetemmel végig simogatom a kálváriás sorsu asszonyt, azután tovább megyek és pityergésre csempülő szájjal susogom:

— Hugom... szegény, szerencsétlen hugom...

Álvó ember a kapujában

Az éccakára már alkuszik a hajnal...

A magyar kormány a Juliániskolák kártalanítását kéri

a budapesti Thököli intézetnek Noviszádra való áthelyezése ellenében

A noviszádi Szerb Matica irodalmi tanácsa csütörtökön, Szent Száva napján délután — mint már röviden jelentettük — diszülést tartott

a budapesti Thököliánium alapításának százéves évfordulója alkalmával.

A diszülésre előadul meghívták dr. Ivics Aleksza neves szuboticiai egyetemi tanárt és történelemtudóst, aki azonban másirányú elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg az ülésen, de elküldte Thököli Száváról írt előadását.

Az irodalmi tanács ülését dr. Mócs Alekszandar, a Matica elnöke nyitotta meg, aki hosszabb beszédben ismertette Thököli Száva érdemeit. Azután dr. Milutinovic Nikola, a Matica főtájkára olvasta fel dr. Ivics Aleksza előadását.

A Maticának már régi törekvése az, hogy a budapesti Thököliánium intézetét helyezték át Noviszádra és így ismét közvetlenül a Matica felügyelete alá kerüljön. A

Thököliánium jelenleg a pesti pravosláv hitközség kezelésében áll. A Thököliánium áthelyezésére vonatkozólag tárgyalások is indultak és

éppen a napokban érkezett Beográdba egy magyar hivatalos bizottság, amely a tárgyalásokat folytatja. A magyar kormány hajlandó a Matica kívánságát teljesíteni,

azonban ezzel szemben ellenszolgáltatásképpen a horvát-szlavónországi és boszniai Juliániskolák kártalanítását kéri.

Az ugynevezett Juliániskolákat annakidején a magyar kormány építtette a magyar vasutasok és egyéb Horvátországba és Boszniába települt magyar családok gyermekeinek iskoláztatására.

A háboru után az iskolákat a jugoszláv kormány lefoglalta s most a magyar kormány ezeknek az iskoláknak a kártalanítását kéri.

8. vagy 26.

LEGYEN AZ UDVARI RANGSORBAN

Wallis hercegnő?

Csendes polgári életet él Párisban a hercegi pár

Párisból jelentik: A windsori herceg és felesége végre elérték azt, ami után annyira vágyakoztak: csendes magánéletet folytathatnak Párisban. A karácsonyt még a Riviérán töltötték és utána visszajöttek Párisba, ahol már szabadon mozoghatnak és nem szegődik minduntalan nyomukba a kíváncsi tömeg.

Nagyon ritkán fogadnak vendégeket is. Csak legbensőbb angliai barátait hívják meg néha vacsorára. Ezidőszerint minden idejüket és érdeklődésüket az köti le, hogy

házat akarnak vásárolni.

A windsori hercegné csaknem mindennap kikocsizik sötétkék autójában és személyesen néz meg Páris környékén minden olyan házat, amelyet megvételre felajánlanak nekik. Gyakran a herceg is vele megy. Többnyire magukkal viszik két kedvenc kutyájukat, a-

melyek a szabadban kedvükre kiszaladgálhatják magukat.

A windsori hercegi pár

A herceg most is nagyon ügyel arra, hogy fizikailag mindig fitt legyen. Villásreggelit ritkán eszik és hetenként egyszer gőzfürdőbe

megy. Mig a herceg golfozik, felesége többnyire bevásárlásokat végez, vagy fodrászát keresi fel és esetleg kozmetikai kezelésnek veti alá magát. Villásreggelijét rendszerint elegáns éttermekben fogyasztja el, angol vagy amerikai ismerősei társaságában.

Egy lépést sem tesz gyalog az utcán. Még ha a Ritzben akar reggelizni, amely pedig csak mint egy 300 méternyire van a Meuricetől, ezt a rövid utat is autóján teszi meg.

Mialatt a windsori herceg és felesége Párisban, mint egyszerű polgárok, lehetőleg visszavonultan, minden feltűnést gondosan kerülve élnek, azalatt az angol királyi udvarban sok fejtörést okoz, hogy végre megállapítsák a windsori hercegné helvét a rangsorban. Mint ismeretes,

a királyi fenség cím csak a windsori herceget illeti meg, a feleségét azonban nem.

A rangsort illetően különböző javaslatok kerültek már a király elé. Az egyik a windsori hercegnét a 26. helyre jelöli a sorban, egy másik javaslat a rangsor 8. helyét óhajtja számára biztosítani. Ebben az érdekes etikettkérdésben maga a király fog dönteni Londonba való visszatérése után.

Modern gőzfürdő és poliklinikát építet Szentá városa

Szentáról jelentik: Kedden ülést tartott Szentá képviselőtestületének az a bizottsága, amelyet arra a célra alakítottak, hogy egy modern városi gőzfürdő és poliklinika építéséről gondoskodják. A bizottság elhatározta, hogy az agrárterületek fakultatív uton történő megváltási árából meg is építetik a két fontos egészségügyi intézményt.

Az eddigi — s valószínűleg végleges — tervek szerint a gőzfürdő és poliklinika az Eugén-szálló udvarán épül fel s frontja a G. Jovanovicsa uccára néz. A bizottság megvitatta, hogy mely helyiségeket építsenek s elhatározta, hogy a fürdőben nemcsak kádak lesznek, hanem uszómedencét is létesítenek.

Az ideiglenes tervek elkészítésével a városi főmérnököt bizta meg a bizottság. Ezenkívül elhatározták, hogy a városi közgyűlés jóváhagyásával pályázatot írnak ki a gőzfürdő és poliklinika épületének ideális tervére. Szentá városa a beérkezett és alkalmasnak talált ideális pályázatokat 8-5-3 és két 1000 dináros jutalommal díjazza.

A legmegfelelőbb ideális terv alapján azután a városi főmérnöki hivatal elkészíti az építési tervet és költségvetést s ennek alapján kiírják a végleges pályázatot. Az eddigi tervek szerint

egymillió dinárt fordítanak erre a célra.

A terv általános megelégedést váltott ki, mert már régóta nagy szükség van Szentán modern gőzfürdőre.

Záporosöt sir az ég...

Az uttesten összegyűlt tócsák felületét borzogatja a hajnali szél...

Egy-egy szélroham az én arcomat is pofozza és átázott ruhámon keresztül, a bőrömon érzem az esőverést. A »Fehér ökör« vendéglőből jövet, egy ház kapualjába állok és az eső mulását várom.

Az ucca tulsó oldalán, a vélem szemben lévő ház kapujának alján sötét tömeget látok, mintha gordiusi csomó módjára összegubancolt ember gubbasztana.

Igen: a lakásnélküliség álmodik...

Szél csiklandozza a testét, rongyos ruhája esőben mosakodik, s úgy gondolom, alvó lelkében tudat alatti fájdalmak sirdogálhatnak. Érzem: ez az ember szerelmes és szerelmének tárgya egy paplanos ágy...

A »Fehér ökör«-ből néhány hajnali duhaj megy hazafelé. Jókedvűek. Megállnak az alvó előtt és — énekelnek. Szerenádokat adnak az alvónak. Az alvó nem ébred, mire az egyik részeg gorombán belerug.

Az alvó felriad. Ijedten huzza nyakát a vállalai közé. Lidércnyomásos,

fel-fel rianó álmában talán rendőrt látott...

Amikor kiöklözte szeméből az álmodot, s látta a részeg rohögőket, keserves sóhajtás mulott el belőle.

— Még aludni sem hagyják a szegény embert!...

A kötekedő részek otthagyták, ő pedig — fejét öklével alátámasztva — tovább aludt.

... én őriztem az alvó ember álmát és melegítő dunyhaképpen reáterítetttem az emberszeretetemet.

Huszár Sándor

HALLÓ!

Juliana holland trónörökös nő egészségi állapota orvosainak közlése szerint teljesen kielégítő és aggodalomra nincs ok.

A svéd országgyűlés két házának elnöke és alelnöke elhatározta, hogy az idei Nobel békédíjra az interparlamentáris uniót jelöli. Az unió az idén ünnepli alapításának ötvenedik évfordulóját.

Athéni jelentés szerint Miklós hercegnek, öfensége Olga hercegnő és a kenti hercegnő édesapjának egészségi állapota nyugtalanságra ad okot.

A Niagara vízesésnél levő nemzetközi híd nem tudott ellenállni a ráfagyott óriási jég tömb súlyának és csüförtökön menydörgösszerű robajjal összemollott. Emberéletben nem esett kár.

A Reuter-iroda newyorki jelentése szerint az Egyesült Államokból Mexikó felé tartó hideghullám az egész őszi vetést pusztulással fenyegeti.

Skóciában felrobbant az ottani Nobel gyár nitroglicerin laboratóriuma. Öt munkás és egy munkásnő meghalt.

Kassa város képviselőtestületének ülésén Kopetzky Beomil cseh nemzeti szocialista városi tanácsos provokálásnak minősítette azt a körülményt, hogy a kassai városházán még mindig hallható a magyar szó. Beszéde megzavarta a közgyűlés békés légkört és a további felszólalások feszült hangulatban hangzottak el. Az egyesült magyar párt nevében Toszt László polgármesterhelyettes ismertette Kassa magyar lakosságának álláspontját. Kijelentette, hogy a kassai magyarság sohasem mond le jogos nyelvét és kulturális követeléseiről. Követelte a magyar nyelv használatának visszaállítását a városházán, továbbá a magyar nyelvű céglapok visszahelyezését és a kassai magyarság iskolaügyének rendezését. Sürgette, hogy az egyetlen magyar nyelvű elemi iskolán kívül valamennyi elemi iskolában állítsanak fel párhuzamos magyar nyelvű osztályokat és létesítsenek magyar óvodákat. Felhívta a figyelmet arra is, hogy Kassán rendkívül mostohán bánnak a magyar színészettel.

A Gazeta Polska a csehszlovák kisebbségi politikával foglalkozik. A lap cáfolja azt az állítást, hogy a csehszlovák lengyel viszony az 1934 januárjában aláírt német-lengyel egyezmény megkötésétől kezdve romlott volna el. Az együttműködés azelőtt sem alakult kedvezően. A csehszlovák hatóságokat terheli a felelősség azért, hogy a lengyel kisebbségi területeken nem lehet normálissá tenni a helyzetet és nem lehetett megvalósítani az együttműködést a csehek és lengyelök között.

Londonban még mindig megvan az abesszin követség, sőt időről-időre élet jelt is ad magáról. Legutóbb jelentést adott ki, amely szerint Abesszinia északi és északnyugati részein még mindig súlyos harcok folynak az olaszok és abesszinek között. Az abesszin követség jelentése szerint ezekben a harcokban 6000 olasz és aszkari esett el, de az abesszinek veszteségei is igen súlyosak. A jelentés szerint az olaszok a harcok folyamán elvesztett pozícióikat nem tudták visszaszerezni. Azt is tudni véli a londoni abesszin követség, hogy Kelet-Afrikában küzdő olasz csapatok körében napirenden vannak a szükések, akik azután az abesszinek soraihoz csatlakoztak az olaszok ellen. Az olasz főparancsnokság kíméletlenül elfojtja a megszállt csapatok soraihoz minduntalan mutatkozó elégedetlenséget, amely azonban ennek ellenére sem szüntethető meg teljesen.

A Spiegelgasse rejtélye

Két vakmerő ékszerablás tartja izgalomban az osztrák fővárost

Bécsből jelentik: Az osztrák fővárosban, az előkelő Spiegelgasse Moritz Ambros ékszerüzletében vakmerő és ötletesen kitervelt ékszerlopás történt. A kár mintegy 80.000 schilling. Ugyanezen a napon az osztrák főváros egyik nagy szállodájában, a Grand Hotelben ellopták Horvát Theodora, a budapesti Horvát Ákos kereskedő menyének ugyancsak 80.000 schillingre becsült ékszerkészletét. Ugyálszik, a nemzetközi ékszerlovajok legújabb működési területe Bécs. A rendőrség igen erélyesen nyomoz és azokat a rendőrtisztviselőket állítja csatasorba, akiknek régi gyakorlatuk van a szállodai és ékszerlovajok nyomozása körül.

A két furfangos ékszerlopás érthető izgalmat okozott Bécsben. Különösen a Moritz Ambros üzletében történt lopás keltette fel a »szakértők« figyelmét, mert

bizonyos jelekből arra lehet következtetni, hogy a lopást ugyanaz a társaság követte el, amely öt év előtt Nizzában és azóta is számos előkelő fürdőhelyen működött nagy sikerrel.

Moritz Ambros ékszerüzlete 43 éve áll fenn a Spiegelgasseben és az ékszerész kijelentette, hogy nála még soha semmiféle betörés nem történt. Üzletét ezért nem is biztosította. Az volt a véleménye, hogy az ékszerészek ugyanolyan nyomozó ösztönrel rendelkeznek, mint a detektívek és rendszerint előre megéreznek minden trükköt, amelyet a szélhámosok alkalmazni akarnak.

EGY SZÉLHAMOS HÁZASPÁR

A vakmerő ékszerlovajlás bizonyos mozzanataiban némileg hasonlít a hírhedt váciuccai ékszerlopásra. A bécsi ékszerész hétfőn egyik üzletfelét várta látogatóba, aki egy nagyértékű briliánst akart megtekinteni. A négy karát nagyságú kő egy hosszukás tokban volt elhelyezve és a keres-

kedő ezt a tokot röviddel a látogatás előtt elővette páncélszekrényéből. Amikor az üzletfél megérkezett, a kereskedő meg akarta mutatni neki a drágakövet, de legnagyobb megdöbbenésére a hosszukás ékszer tok nyomtalanul eltűnt.

Alig tíz perccel az eset felfedezése után a detektívek már megkezdtek a nyomozást az üzletben. Először is megállapították, hogy a kritikus időben kik voltak az üzletben. Egy előkelő hölgyön kívül, akihez a gyanu árnyéka sem férközhetett,

a kereskedő emlékezett még egy házaspárra, amely meglehetősen feltűnően viselkedett és igen szokatlan körülmények között távozott.

A kereskedő elmondta, hogy még szombaton megjelent az üzletben egy házaspár, amely erős cseh akcentussal beszélt németül, helyesebben a férfi egyáltalán nem tudott németül és a házaspár egymásközt cseh nyelven beszélt. Az asszonynak megtetszett egy tucat moccanál a kirakatban és kijelentette, hogy szívesen megvásárolná, ha kaphatna a készlethez illő tizenkét leveseskanalat is. A kereskedő fia megígérte, hogy hétfőn megszerzi a kívánt ezüstkanalakat és a házaspár hétfőn negyedkettőkor — éppen a kritikus időpontban — megjelent az üzletben.

Hogy a következő percekben mi történt, az meglehetősen homályos a nyomozhatóságok előtt. Mint említettük, a házaspár csehszlovák nyelven beszélt és a kereskedő egy szót sem értett beszédjükből. Ugyálszik, hogy összevesztek.

A férfi váratlanul, köszönés nélkül indult kifelé, az asszony pedig, aki úgy tett, mintha csillapítani akarná, utána szélt.

Igy értek mindketten az uccára. Az ékszerész arra gondolt, hogy a házaspár majd visszatér, ha csa-

ládi viszályukat elintézték egymásközt. Sajnos, legalább félóra hosszat nem gyanakodott és így a vakmerő tettesek bőséges egérutat nyerhettek.

TITOKZATOS BETÖRÉS

A másik ékszerablás áldozata, Mrs Horvát Theodora, amerikai leány, a Faber ceruzagyár vezérigazgatójának leánya. Egyébként az amerikai társaságok szép és kedvelt tagja. Néhány év előtt nagy feltűnést keltett, hogy a gyönyörű amerikai leány egy budapesti fiatalemberhez, Horváth Györgyhez ment feleségül.

Horváthék gyakran jártak Bécsben és ilyenkor mindig a Grand Hotelben szálltak meg. Vasárnap este színházban voltak, utána pedig vacsorázni mentek.

Amikor éjfélt után hazamentek, még semmi gyanusat nem találtak szobájukban.

Reggel azonban a szekrény fiókjából eltűnt Horváthné ékszerkészletje, amelynek tartalma a következő tárgyakból állott: egy gyönyörű tisztafényű gyöngyör, mintegy 160 darab gyöngyből, briliáns csattal. Ennek az ékszernek az értéke egymaga ötezer dollár. Egy platinabross, borsószem nagyságú briliánsokkal kirakva, mintegy nyolcszáz dollár értékben. Két ruhaklipisz aranyból, középen különböző drágakövekkel és egy aranygyűrű, benne a családi címerrel és »Fides ra-ra« gravírozással.

A rendőrség abból a feltevésből indult ki, hogy a rablás csakis az éjszaka folyamán történhetett.

Amikor ugyanis Horváthék éjszaka hazaértek, a szekrény ajtaját még zárva találták. Viszont, ha a rablók éjszaka hatoltak be a szobába, érthetően, hogy a házaspár a zajra nem lett figyelmes.

és a tettesek háborítatlanul tudták elvégezni munkájukat.

A nagy apparátussal megindult nyomozásba a francia és svájci rendőrség is bekapcsolódott.

Az egész világ fogadást köt

Juliana bébijére

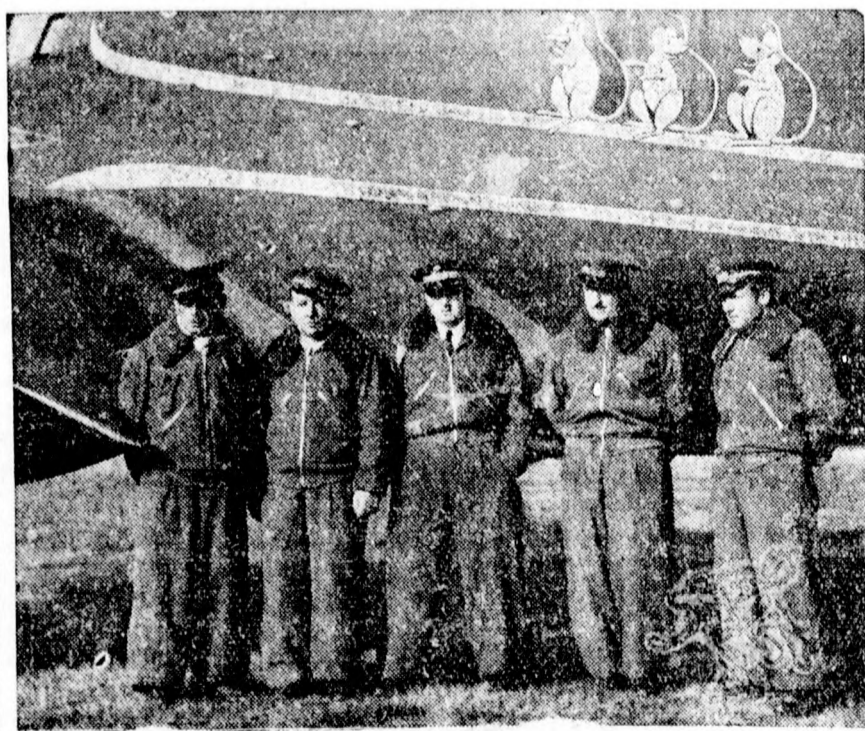
Nemcsak Hollandia, hanem egész Európa, sőt az egész világ egyre fokozódó izgalommal várja a Hága melletti Soestdijk-kastélyból kiszivárgó híreket. Ebben a kastélyban fog ugyanis világra jönni a kis jövevény, Juliana trónörökös nő és Bernát herceg gyermeke. A »nagy pillanatot«

az orvosok rosszul számítoták ki,

már a mult hét közepére jelezték a szülést. Ez a tévedés csak fokozta a várakozás izalmát és most már minden országban igen sokan vannak, akik fogadásokat kötnek a születés időpontjára, a bébi nemére, sőt, mint egy londoni távirat jelenti, a testsúlyára is.

A londoni tőzsdén a fogadások díja uncianként 1 shilling. A fogadások túlnyomó többsége 8 és fél angol fontra becsüli a születendő csecsemő testsúlyát.

A világ minden tájáról érkeznek táviratok, amelyek hasonló fogadásokról szólnak.

Mussolini Bruno (balról a harmadik) és repülőgépeinek személyzete.

A szovjet hathatósan támogatja Kínát

A legújabb küldemény: 600 csatakos és 200 repülő ép -- Észak felől nagy szovjetsereg közeledik Kína felé

A Reuter-iroda jelentése megerősíti azt a hírt, hogy Kína nagy mennyiségű hadianyagot vásárolt a szovjettől. Elsősorban harcikosztról és repülőgépekről van szó. Az utóbbi napokban 600 csatakos és 200 repülőgépet szállítottak át Sinkiangnál a kínai határon. A sinkiangi országot javításán és kiszélesítésén hatalmas munkásosztatok dolgoznak, hogy megkönnyítsék a forgalom lebonyolítását Kína és a szovjet között.

Ugyancsak a Reuter-iroda hankau megbízható forrásból azt jelenti, hogy Oroszországból nagyszámú katonai csapat indult el Kína felé. Az észak felől jövő orosz sereg nagyrészt gépesített osztagokból áll.

HULLAHEGYEK SANGHAJ UCCÁIN

A sanghaji engedményes területen péntek reggel két bomba robbant. Az egyik a francia engedményes területen egy ügyvéd kertjében, a másik pedig abban az épületben robbant fel, ahol a japán cenzura működik. Emberéletben nem esett kár.

Mint a Reuter-iroda jelenti, Sanghaj uccái borzalmas látványt nyújtanak. Az uccákat a kínai menekültek tizezreinek holtteste borítják, akik ez év eleje óta betegség, hideg vagy élelemhiány következtében pusztultak el.

BOMBÁZTÁK HANKAUT

Hankauból jelentik: Csütörtök reggel 15 japán repülőgép bombázta a hankau repülőteret abból a célból, hogy a közelben levő lőszertartó a levegőbe röpítse. A repülőgépek nagyszámú bombát dobtak le, de céljukat nem érték el.

NŐI EZREDEK

A kínai lapok hankau jelentése szerint Kvangsi tartományból több női csapatot küldtek Sanszi tartományba az ott harcoló kínai haderő megerősítésére. Kvangsiban még 30.000 főnyi asszonycsapat áll indulásra készen a harctérre.

RABLÓVILÁG SANGHAJBAN

Sanghajból jelentik: A csütörtöki nap folyamán Sanghajban kilenc rablógyilkosság történt. A rendőrség és a rablók közötti harcban bomba is robbant. A rendőrök egy rablót megöltek, kettő elmenekült.

AMERIKA TILTAKOZÓ JEGYZÉKE

Washingtonból jelentik: Az amerikai kormány január 17-én Japánhoz tiltakozó jegyzéket intézett, amelynek szövegét csak most hozták nyilvánosságra. A jegyzékben a washingtoni kormány élesen tiltakozik az ellen, hogy a japán hatóságok nem gondoskodtak kellően az amerikai polgárok élet- és vagyonbiztonságáról a megszállt kínai területe-

ken. Nankingban, Hangcsauban és más városokban a japán katonák több ízben behatoltak az amerikai üzletekbe, ahonnan különböző tárgyakat vittek el, ezenkívül súlyosan megrongálták az amerikai tulajdonban levő épületeket. A japán katonák az amerikai zászlót több helyen letépték és elégették. Az amerikai kormány ezeket az eseményeket nagyon komolyan fogja fel és a legélesebben tiltakozik a japánok eljárása ellen.

LÉGI ÜTKÖZETEK

Sanghajból jelentik: A japán vízrepülőgépek a Nanking feletti csütörtöki légi harcok során hét kínai gépet lelőttek. A japánok a nancsangi repülőtéren megsemmisítettek egy hangárt és 3 repülőgépet. Hankau felett is légi csata folyt, amelynek során 4 kínai gép zuhant le. A japán repülőgépek bombái a Tiensin-Pukau közti vasúti hidat és a pályatest jó részét megsemmisítették.

Megmérgezte magát dr. Bokor Árpád noviszádi orvos

Kétféle mérget fecskendezett a testébe — Nagyfokú idegessége miatt követte el végzetes tetteit

Pénteken délelőtt egész Noviszádon villámnyorsasággal terjedt el a hír, hogy

dr. Bokor Árpád 36 éves noviszádi orvos öngyilkosságot követett el.

Az ismert fiatal orvos végzetes tette mindenütt a legnagyobb megdöbbenést keltette, annál is inkább, mert rendezett viszonyok között élő embernek ismerték, akinek nem volt különösebb oka arra, hogy megváltjon az élettől.

Később kiderült, hogy az orvos nem halt meg, azonban állapot annyira válságos, hogy minden pillanatban tartani lehet a katasztrófa bekövetkezéséről.

DOKTOR UR KELJEN FEL!

Dr. Bokor Árpád a szüleiével és női fivérével együtt a Gájeva (Könyök) ucca 4. szám alatt lakik. Az öngyilkosságot pénteken reggel 9 óra tájban vették észre, amikor a cselédlány fel akarta kelteni az orvost. Először sokáig kopogott a hálószobájába ajtaján, majd amikor dr. Bokor nem válaszolt, benyitott a szobába. Az ágyban ott feküdt az orvos, paplannal letakarva, mintha csak auudna. A cselédlány mitsem sejtve odament:

— Doktor ur kérem, már későre jár az idő...

Azonban az orvos nem mozdult. A cselédlány még egy ideig keltegette, majd

észrevette, hogy mozdulatlanul fekszik.

Megrettenve szaladt a szomszéd szobába az orvos sógornőjéhez és jelentette, hogy az orvos nem akar felkelni. Bokorné és az orvos anyja azonnal besiettek a hálószobába. Felémelték a takarót és látták, hogy

az orvos teste teljesen megkékült.

Kétségbeesett sirással igyekeztek életrekelteni, de hiába. Értesítették a mentőket, akik néhány perc múlva kint voltak. Az orvosban még volt élet, azonban nem sikerült eszméletre téríteni. A mentőkocsiba tették és beszállították a kórházba.

ISMERETLEN MÉREG

Azonnal megjelent a helyszínen Malencics Rodoljub, a rendőrigazga-

tóság bünyügyi osztályának főnöke. A hálószoba asztalán bucsulevelet talált, amelyben dr. Bokor azt írta, hogy

a haláláért senki sem felelős. Arról, azonban, hogy mi készítette az öngyilkosságra, egy szót sem írt.

Az ágy előtt egy széken orvosi fecskendőket találtak. Nyilvánvalóvá vált, hogy dr. Bokor mérget fecskendezett a testébe — és pedig kétféle mérget, azonban hogy melyet, még nem sikerült megállapítani.

SIKERTELEN VÁLLALKOZÁSOK

Dr. Bokor nyugtalan természetű ember volt. Amióta orvosi diplomáját megszerezte, sok mindenféle vállalkozásba kezdett, azonban vállalkozásai nem igen sikerültek.

Ujfajta gyógymódot fedezett fel, azonban az sem hozta meg azt a sikert, amit várt tőle.

Az utóbbi években a kórház belgyógyászati osztályán dolgozott, azonkívül a zsidó szegényháznak volt az orvosa.

Dr. Bokor Árpádot néhány vállalkozásának sikertelensége nagymértékben idegessé tette és

néhány hónappal ezelőtt hosszabb időt is töltött az egyik szanatóriumban, hogy idegeit pihentesse.

Azonban nem sikerült teljesen megnyugodnia. Hogy az öngyilkossági kísérletnek mi volt a közvetlen oka, azt még nem sikerült megállapítani. Csütörtök este semmi különös izgatottság nem látszott rajta. Lefekvés előtt minden különösebb hangsúly nélkül azt mondta anyjának:

— Meglátod anyám, reggelre már nem lesz semmi bajom...

Szegény anyja nem is sejtette, hogy a fia milyen végzetes gondolatokat forgat agyában.

A cselédlánynak meghagyta, hogy pénteken későn kelte fel, majd nyugóra tért. A mérget az éjszaka folyamán fecskendezhette testébe.

A kórházban megállapították, hogy dr. Bokor morfiumot fecskendezett be a testébe. Gondos kezeléssel sikerült a morfium hatását ellensúlyozni és pénteken este az orvosok már elhárították az életveszélyt.

A noviszádi Református Olvasókör
MA, SZOMBATON este 9 órai kezdettel a MŰKEDVELŐI tiszteletére

társasvacsorát

tendez, melyre a Kőr tagjait, barátait és hozzátartozóit szeretettel meghívjuk. Vacsora után TÁNC! Teríték ára 12,- dinár. Előjegyzést elfogad a Kőr Bizletügylete ma déli 1 óráig (Telefon 28-24)

Megnyiták a noviszádi népkonyhák

Az idén csak 800 szegény jelentkezett ingyen ebédért

Noviszád város szociális ügyosztálya január közepéig teljesen elkészült a szegények összeírásával és a jelentkezettek ellenőrzésével és így csütörtökön megnyithatta a népkonyhák. Az idén három helyen létesítettek népkonyhát, még pedig a kórház mögötti városi majorban, a vásártéri cédulaházban és a Kajmak-csalanszka utcában.

A három népkonyhán összesen nyolcszázan kapnak ingyen ebédet.

Az elmúlt évben közel ezeröttszáz szegény jelentkezett ingyen ebédért, az idén már csak nyolcszáz. Ez a körülmény igazolja talán a legjobban, hogy Noviszádon a gazdasági helyzet javult. A munkások jó része még december közepén is dolgozott és a jelek szerint február elején már ismét munkába állhat. A legtöbb munkást az építő ipar foglalkoztatja és valószínű, hogy az idén korán indulhat meg az építőmunka. A városi népkonyhák addig maradnak nyitva és addig adnak ebédet a szegényeknek, amíg az általános munka meg nem indul.

Természetbeni segínyt a város egyelőre nem ad senkinek sem, és erre valószínűleg nem is kerül sor.

Páraflanul merész szívműtét

Londonból jelentik: A londoni Guy-kórházban páraflanul merész szívműtétet hajtottak végre egy Geoffrey Scott nevű kétéves fiúcskán, akinek a szíve tüdőgyulladás által okozott nedvfelszívódás következtében a rendes térfogat háromszorosára növekedett. Miután tizenegy szivburokcsapolás sem hozott enyhülést, a sebészek nyilást vágtak a gyermek két bordáján át,

meleg sós vízzel lemosták a szívet és a mellkashoz varrták a szivburoklatot.

A gyermek oxigénátorban él, semmi fájdalmat nem érez és szívet naponta kétszer megmossák. Az orvosok biznak felépülésében.

Taxi-cselédek Bécsben

Bécsből jelentik: A háztartási alkalmazottak klubja bevezette az óradijas háztartási szolgálatot. A klub a lapok útján értesítette a háziasszonyokat, hogy az állásnélküli háztartási alkalmazottak

óradijas kiegészítő munka végzését is vállalják

és telefonhívásra a legrövidebb időn belül jelentkeznek a megadott címen. Ezért az expresszszolgálatért a háztartási alkalmazottak nehezebb munka esetén óránként 75 garast kérnek, könnyebb munkára 50 garasért vállalkoznak.

Kedvező ígéretekert nyert Beograd-ban a szubotici gazdasági érdekeltségek népes küldöttsége

A szubotici kereskedők Egyesülete legutóbbi közgyűlésén disztagjává választotta Sztankovics Sztvetozár földművelésügyi minisztert, aki mindig élénken érdeklődött a város gazdasági kérdései iránt. A díszes kiállítás oklevelet szerdán Nikolics Bozsád, a kereskedők egyesülete elnökének vezetésével népes küldöttség vitte Beogradba. A küldöttségben részt vettek a más helybeli érdekeltségek képviselői, így Precics Kolomán, az ipartestület és Knapc Lojzija a vendéglősök, valamint Burnáti István a Felsőbácskai Fűszerkereskedők egyesületének elnökei is. Sztankovics miniszter szívélyesen fogadta a deputációt és meg-

ígérte, hogy

a jövőben is mindent megtesz Szubotica gazdasági életének megjavítása érdekében.

A küldöttség ezután dr. Gyurics Vajnt az állami jelzálogbank igazgatóját kereste fel, aki megígérte, hogy lehetőleg fiókintézetet állít majd fel Szubotican a pénzügyet. Végül Szvrkics Velykó postaügyi miniszter előtt tisztelgett a deputáció és kérte, hogy

létesítsenek Szubotican automata telefonközpontot.

A miniszter megígérte, hogy jóakaratúan tanulmányozni fogja és lehetőség szerint teljesíti a kérést.

Rablás vagy családi viszály?

Különös eset játszódott le a napokban Debelyacsán. Kozma József 26 éves debelyacsai földműves fényes nappal tehatolt dédapjának Domokos István 82 éves földművesnek házába és

az ágyban fekvő beteg aggastyánt összeverte, majd megtakarított pénzét, több mint ezer dinárt, elvitte.

Az aggastyán özvegyasszony lánya. Sára az esetről azonnal jelentést tett a községi elnöknek. Kozma József az elnök idézésére nem jelent meg a községházán, helyette az apja, Kozma Mihály ment be és ahelyett, hogy védekezett volna a fia tette miatt,

megfenyegette az asszonyt, hogy megverik, ha nem hagy békét nekik.

Azután Kozma Mihály hazatért, majd

két fiával együtt botokkal felfegyverkezve átment Domonkosokhoz és követelte, hogy adják ki neki az élelmiszerüket.

Domonkos Sára tiltakozására kijelentette, hogy Domonkosék minden vagyonának a fele őket illeti. Ugyanis Domonkos István Kozma Mihálynak az anyai nagypája és a várható örökséget akarta elvinni. Domonkos Sára megakarta őket akadályozni a tervük kivételében, mire

mindhárom nekiesetek és összeverték.

Ezután elvitték a zsir, kukorica és lisztkészletet.

Az eset Debelyacsán nagy feltűnést keltett és a hatóságoktól várják, hogy a magával tehetetlen aggastyánnak és özvegy lányának igazságot szolgáltatassanak.

Feljelentettek egy ruszki-krszturi asszonyt,

hogy ujszüllött csecsemőjét megfojtotta, elégette és utána a csatornába dobta

Ruszki-Krszturon feltűnt a lakosság-nak, hogy a 26 éves Bartók Anna gyermekét, aki a napokban született, senkisémet látta. Ez gyanút keltett és részlet is átkutatták, de sehol sem akadnak a holttest maradványára. Bartók Anna azzal védekezik, hogy a csecsemő halva született.

A krszturi esendőrség Bartók Annát beszállította a szombori törvényszékre, ahol a vizsgálóbíró megkezdte kihallgatását.

A esendőrség a feljelentés alapján

azonnal megindította a nyomozást és Bartók Annát őrizetbe vette. Az ujszüllöttet azonnal keresni kezdték, de sehol sem találták meg. A csatorna egy részét is átkutatták, de sehol sem akadnak a holttest maradványára. Bartók Anna azzal védekezik, hogy a csecsemő halva született.

A krszturi esendőrség Bartók Annát beszállította a szombori törvényszékre, ahol a vizsgálóbíró megkezdte kihallgatását.

Beförök fekete napja a szubotici törvényszéken

A szubotici törvényszéken Tásziics tanácsa péntek délelőtt betörök ügyeiben ítélkezett. Rugics Dobrivoj büntetett előéletű szentái napszámot háromrendbeli betöréssel vádolták, amiket Szentán követett el. A bíróság a tanuk kihallgatása után két és fél évi börtönrre ítélte Rogicsot,

mint visszaeső bűnöst.

Almási József 32 éves maligyosi napszámos betöréses lopás miatt került a vádlottak padjára, mert 120 dinárt tulajdonított el volt munkaadójától Gubicsak Évától. Almásit nem tartóztatták le a vizsgálat folyamán, hanem szabadon védekezhetett, a napokban azonban, amikor

ügyében először tűzött ki főtárgyalást a szubotici törvényszék,

olyan részegen jelent meg a bíróság előtt, hogy egyetlen értelmes szót sem volt képes mondani

és emiatt el kellett halasztani a tárgyalást. A bíróság nyomban letartóztatta az ittas vádlottat, aki megrogzott alkoholistá, hogy hasonló eset ne történhessék meg.

A pénteki tárgyaláson Almási azzal védekezett, hogy Gubicsakné 120 dinárral adósa maradt és ezt a pénzt vitte el tőle. A betörés alkalmával élelmiszereket is talált, amiket szintén magával vitt. A bíróság egy évi börtönrre ítélte Almásit.

HIREK

— Időjárás. Jugoszlávia egész területén esős idő volt, a nyugati és északi részekon havazással. Délen és délkeleten kiderült. A hőmérséklet északon és nyugaton átlag 2 fokkal süllyedt, míg keleten és délen átlag négy fokkal emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Mrzla Vodican —4 fok, a legmagasabb Mosztarban 18 fok volt.

Időjóslás: Az északi és nyugati részekon jobb idő várható, keleten és délen azonban helyenként még lesz eső és hó. A hőmérséklet az egész országban csökken.

— Uj báni tenácos. Beogradból jelentik: A belügyminiszter Molyac Milivoj petrovgrádi helyettes városelnököt, a gyógyszerészkamara elnökét báni tanácsossá nevezte ki. Molyac tegnap letette a hivatalos esküt Rájics Sztvetisláv bányahelyettes előtt.

— Holnapi számunkban közöljük a félig kitöltött Vénuszt. Annakidején jelentették, hogy a Vénusz rejtvények megfejtésének megkönnyítésére, egészen kitöltött Vénusz ábrát közlünk. Az ábra holnap jelenik meg a Reggeli Ujságban. Ezzel kapcsolatban felvilágosítással szolgálunk a rejtvény megfejtését és beküldését illetőleg.

— Ujabb villamoskiskiklások Noviszádon. Tegnap Noviszádon ismét három villamoskiskiklás történt. Az utasoknak szerencsére egyik esetben sem történt bajuk. Az újabb villamoskiskiklások mind sürgetőbben követelik, hogy a villamos siphálózatot vizsgálják felül és javítsák meg.

— Értekezlet Noviszádon az új fogyasztási illetékszabályzat ügyében. Dr. Ilics Bránkó noviszádi városelnök az új fogyasztási illetékszabályzat megtárgyalására értekezletet hívott össze, amelyen megjelentek a noviszádi kereskedők és pénzügyetkek képviselői. Az elnök kiosztotta az illetékszabályzat tervezetét, majd a tervezetet alaposan megvitatták.

— Egyik társa okozta a noviszádi vendéglős kiskifának halálát. Jelentették, hogy esütörtök délután halálos gyermekszerecsélenség történt a petrovradini várnál. Koszovics Oszman, ismert noviszádi vendéglős 7 éves Oszkár nevű kiskifa a petrovradini vár-építmény egyik magaslatáról leesett és holtan terült el a földön. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a kis Oszkár társaival együtt játszadozott és halálát Sz. G. 10 éves kiskifu meggondolatlan erőszakossága idézte elő. Sz. G. játék közben úgy meglökte Koszovics Oszkárt, hogy a kiskifu a szakadékba zuhant. Koszovics Oszkárt hatalmas részvét mellett temették el.

— Fájdalmatlan hatás a Darmol tulajdonsága. E mellett kellemes a használata. Nem kell teát főzni, például nyelni vagy keserűízű sókat bevenni. A Darmol jóízű mint a csokoládé. Ne tegyen kísérletet kipróbálatlan szerekkel. Szabályozza emésztését mindig a kedvelt hashajtó Darmol. Gyógyszertárban kapható. Reg. 25.801-37.

— Tizezer dinár értékű szíjjat loptak Noviszádon. A noviszádi rendőrségre feljelentés érkezett, amely szerint a noviszádi gumi-gyárból ismeretlen tettesek elloptak egy hatalmas szíjjat. Az elloptott szíjj értéke 10.000 dinár. A rendőrség a lopás ügyében megindította a vizsgálatot.

Tegnap két tűz pusztított Kikindán

A kikindai szokolotthonban, ahol Szteti Száva ünnepélyt tartottak, az éjjeli órákban tűz keletkezett. Az étterem menyezete kigyulladt, de sikerült eloltani, mielőtt nagyobb kárt okozott volna. A szomszédos nagyteremben levő közönség nem is vette észre a tüzet.

A Jerinkics-féle butorgyárban délután két óraker észrevették, hogy a gépház feletti padlás füstöl. Az egyik munkás megnézte, mi okozza a füstöt és észrevette, hogy a felhalmozott gyaluforgács ég. Azonnal értesítették a tűzoltókat, de a munkások rögtön hozzáfogtak az égő tető alatti rész kiüritéséhez. Sikerült is a szerszám gépek nagyrészét kihozni még a menyezet beomlása előtt,

a gépek egy része azonban bennmaradt az épületben.

A tűz tovatervedését a tűzoltóknak sikerült megakadályozni és délután öt órára már teljesen eloltották a tüzet.

A kár 50.000 dinár. A vizsgálat megállapította, hogy az egyik kályhát túlfűtötték és ennek kényéből szikra patant ki, ami felgyújtotta a forgácsot.

Siera RADIO nemcsak vonalában modern, hanem a leosztottívűbb részűlér. Eladja

„Lux Radio” Matko Foster, Novi Sad, Kr. Aleksandra 24

— Holnap teadélután rendez a noviszádi Ingenkenyer. A noviszádi Ingenkenyer Egyesület holnap, vasárnap délután 4 óraker rendezi idei második jótékonycélu teadélutánját az Emléktöthon vendéglő helyiségében. A teadélutánra vendégeket is szívesen látnak.

— TEMERINI HIREK. Papp István községi elnök másodalu elfoglaltsága miatt lemondott a községi elnöki tisztéséről. A községi törvény szerint Zsinyi József alelnök lesz az elnök, alelnök pedig Zsadányi András eddigi községi esküdt. A megüresedett esküdti tisztiséget Tóth József képviselőtestületi tag tölti be. A községi képviselőtestületbe Bakos József kerül be. — Papp elnököt nrir a második községi választáson is elnökke választották. Mint elnök 4 évig s mint bíró 1 évig volt a község élén. — A községi képviselőtestület szerdai gyűlésén levett tárgysorozatotok szombaton délelőtt 8 óraker tárgyalja. A következő tárgysorozat szerepel: 1. az 1938/39 évi költségvetés összeállítása; 2. az 1936/37 évi zárszámadások jóváhagyása; 3. Papp István községi elnök lemondása; 4. A községi gazdasági bizottság megválasztása; 5. A járási gazdasági bizottságba kiküldöttek választása. — A Gazdakör február 2-án délután 2 óraker tartja évi rendes közgyűlését a Gazdakörben. — Az Iparosbál vasárnap este lesz az Amerika vendéglőben, amelyre a meghívókat már 8 nappal ezelőtt kiküldöttek. A bálra nagy előkészületeket tettek, hogy méltó legyen az iparosok hagyományosan sikerült báljaihoz. — A mult heti anyakönyv szerint születtek: Danis Ilona, apja János; Uracs Katalin, apja József; Fischer András, apja János. Elhaltak: Pévai Erzsébet 3 éves, Kovács Károly 3 hónapos; Sipos Rozália 4 hónapos, Federer Katalin 88 éves, Füstös Rozália 45 éves.

MODERN SZEMBAJ

A szomorvos megkérdezi a kereskedőtől:

— És mi baja a szemének?

— Nem látok egy vevőt se.

— **VRBASZI HIREK.** A beográdi országos tüzoltó szövetség Grumbach János alparancsnokot, Werner János szertárosát és Arnold Ádám pénztárost 33 évi szolgálatuk elismeréséül a III. osztályú szolgálati kereszttel tüntette ki. A kitüntetés a novivbázi tüzoltó testület alapító tagjait érte megérdemelten. — Kedden este az összes érdekelt egyesületek képviselőinek részvételével Kiltz János ipartestületi elnök elnökletével megbeszélést tartottak az Ipartestületben. Részvételüket a kiállításon bejelentették a mezőgazdasági egyesület, a méhészegylet, a lovasegylet, az „Eintracht” iparosdalárda, a kereskedők egylete, a kereskedők és gyáriparosok egyesülete, az állat és lótenyésztő szövetséget, a gyümölcs és bortermelők szövetséget, továbbá a bélyeggyűjtők egyesülete, melyeknek képviselői nagy lelkesedéssel karolták fel az ipartestület vezetőségének kiállításra vonatkozó előterjesztését. Az ipartestület vezetősége ugyanakkor bejelentette, hogy az ipartestület 50 éves múltjáról könyvet ad ki, melynek megírására Sztöjzer Károly nyug. tanítót kérte fel. — Kuny Mihos sztarivbázi 52 éves gazdálkodó hétfőn késő este ittas fővel hagyta el az egyik sztarivbázi vendéglőt. Hazafelé vezető útja a községe szelő bara keskeny útjáról vezetett át, ahol Kuny beleszédült a vízbe. Hajnalban az arra járók holtan húzták ki a vízből. — A katolikus hitközség Fuchs Krisztof vezetőségi tag elhunyt alkalmával az árva, szegény és elhagyott katolikus gyermekek segélyezése céljából árvaalapot létesített, melynek alapját a koszorumegegyezésből egybehangzott összeg képezi. — Schmidt Reinhardt nyug. kisbíró udvaráról szordán éjjel ellopták a háromfűt. A rendőrség a tetteseket sztarivbázi cigányok személyében elfogta.

Kultürelőadás és teadélután a noviszádi Olvasó és Gazdakörben. A noviszádi Adamovicstelepi Olvasó és Gazdakör holnap, vasárnap délután 3 órai kezdettel kultürelőadást rendez. Az előadáson Szigethy Béla Cziráky egyik novelláját olvassa fel, dr. Kezes Béla orvos pedig folytatja a ragályos betegségekről legutóbb megkezdett előadását. A kultürelőadáson filmbemutató is lesz. Az előadást teadélután követi.

— **Női kötött-ruhák és pulloverek szép fazónokban olcsón kaphatók: Fischer J. és Fia cégnél, Noviszád.**

— **Sulyos sérülést szenvedett a legényeket békéltető vendéglős.** Pacsirról jelentik: Véres verekedés játszódott le a napokban a pacsi ri Epstein vendéglőben. Késő délután háromtagú legénytársaság tért be a vendéglőbe, köztük Mándics Cvetó ismert verekedő. Iddogáltak darab ideig, majd Mándics minden ok nélkül arculütötte Sztójsics Dáncsót, a társaság egyik tagját. Sztójsics nem hagyta szárazon a pofont, visszavágott, mire Mándics előkapta a zsebkését és megsebesítette Sztójsicsot. A lármára előkerült a vendéglőt bérló Sesevics Borivoj, közbevetette magát, azonban csak azt érte el, hogy Mándics belészurta bicskáját és a karján mintegy 15 centiméter hosszú mély sebet ejtett. A szurás elmetszette Sesevics karizmat. Dr. Wier községi orvos első segélyben részesítette a sebesülteket, míg Mándicsot, akit, mint szurkálót már nagyon jól ismer a rendőrség, letartóztatták. Az eljárás folyik.

— **Legszébb és háladatos ajándék egy tökéletes szemüveg BENEDEK diplomás optikus szaküzletéből, Noviszád, Kralja, Alekszandra 16.** Olcsó árak, szolid és pontos kiszolgálás.

Hangok, amelyek nem hallhatók

A világhírű newjersei egyetem fizikai laboratóriumában érdekes kísérletek folynak a hanghullámok keletkezésének és sajátosságainak megállapítására. Bár a kísérletek hét lakat alatt — a legnagyobb titokban — folynak, mégis annyi kiszivárgott, hogy a hangkutatás hadicélokot szolgál. A kísérletek főanyaga ugyanis az emberi fül számára nem érzékelhető, de más fizikai úton kimutatható hangok felfedezése és megállapítása.

A hang nem más, mint a levegő rezgéseinek hullámszerű tovaterjedése. Az emberi fül által érzékelhető hangok 16—30.000 rezgésszám között mozognak és hallhatóságuk is ezzel van összefüggésben. Az emberi hang 13 kilométernyire, az oroszlán bőgése 50 kilométerre, a repülőgép bugása 100 kilométernyire is elhallatszik. A legerősebb hang, amit a földön észleltek, a Krakatoa tűzhányó 1833-ban történt robbanásszerű kitérése volt, mert a rémületes dörrenést 5000 kilométeres körzetben hallották. Az emberi fül számára hallhatatlan hangok 35.000 rezgésnél kezdődnek. Létezésük különféle fizikai jelenséggel kimutatható.

Igy például a félmillió másodpercenkénti rezgésnél a kristálylemez oly gyorsan rezeg, hogy darabokra szakadna, ha nem süllyesztenék olaj alá. Az egymillió rezgésnél pedig a hanghullámok hatására több centiméternyi magas szökőkút emelkedik fel a folyadék felszínéről és a belemártott üvegpálcá megparzseli az ujjakat, jóllehet, maga az üveg hideg marad.

A hallhatatlan hangok létezését és sajátosságait legujabban elektroncsövek segítségével iparkodnak kimutatni és ezen a téren nagyon sokat várnak a mostani newjersei kísérletektől.

— **A NOVISZÁDI KATOLIKUS JÓTÉKONY NÖEGYLET** leányszakosztálya folyó hó 30-án, vasárnap délután rendezi meg az idei első teadélutánját 4 órai kezdettel a Beltéri Katolikus Kör nagytermében. A zenét a Biller-jazz szolgáltatja.

— **FEKETICSI HIREK.** Feketies képviselőtestülete Bika Sándor községi elnök elnökletével ülést tartott, melynek legfontosabb pontja az 1938/1939. évi költségvetés megállapítása volt. A képviselőtestület hosszas vita után elfogadta a költségvetést és a jövő évi pótdadót a költségvetés 65%-ában állapította meg. Foglalkozott a közgyűlés a Feketésre behozott szeszese italok tervezett megadóztatásának kérdésével is és szótöbbséggel úgy döntött, hogy nem terheli külön illetékekkel a behozott szeszese italokat. Az eljárás javaslatára kimondta a képviselőtestület, hogy a jövőben minden járlevél után 2 dinár illetéket fog bevezetni a lovak és szarvasmarhák után, a kisebb állatok után pedig 1 dinárt. — A Bata cég feketiesi fióküzlete után a képviselőtestület a jövőben évi 5000 dinár községi adót fog behajtani. — Kimondta az eljáróság, hogy a jövőben vasárnapra semmiféle gyűlést nem engedélyez. — A községi testnevelésügyi előadók részére az eljáróság január 1-től kezdődőleg 25 dinár napi díjat állapít meg, minden oktatással tényleg eltöltött nap után és a testnevelésügyi előadói teendőikkel megbízott Drndarszki Rada községi katonai referensnek évi 1120 dinár tiszteletdíjat szavaz meg. — Mivel a községi kataszteri térképek már meg lehetőségre megromlítottak és jórésztükön a felírás teljesen elmosódott, a képviselőtestület megbízta az eljáróságot, hogy a kataszteri térképek elkészítésére tegye meg a szükséges lépéseket.

— **MALIGYOSI HIREK.** Az eljáróság felhívja a kerékpártulajdonosokat, hogy kerékpárjukat február 8-ig okvetlen jelentsék be a katonai referensnél és vigyék magukkal a könyvecskét is. A szám és illeték díja 23 dinár. Akiknek eddig nem volt könyvecskéjük, vagy újat akarnak váltani, még külön 5 dinárt fizetnek. — A vasúti sinek felett áthaladó nemzetközi utrészen eddig nagyon sok szerencsétlenség történt. A lakosság egy része már kezd babonás lenni. Legutóbb idős Kancsár János 79 éves gazdálkodó kíváncsiságból felkapaszkodott a fötörsre, a szokatlan magasságban megszédült és lezuhant. Az eszméletlenül fekvő idős gazdálkodóra Szücs József maligyosi lakos talált rá és lakására szállította. Kancsár sérülése szerencsére könnyebb természetűek, lakásán ápolják.

Egyedül borotválkozók

kérnek, hogy saját érdekükben, levelezőlappal tudassák pontos címüket, amiért postacsomagot kapnak. Címeket kéri:

KONBINOS, Maribor, Postfach 70

— **KANIZSAI HIREK.** A Vendéglősök Egyesülete január 31-én a Novák vendéglőben tartja rendez évi közgyűlését. A közgyűlés legfontosabb tárgya a báni és városi fogyasztási adó tárgyalása lesz és bemutatják az új alapbátyrendelést is. — Az Iparos Otthon felkéri tagjait, hogy részjegyzatározásukat haladéktalanul fizessék ki, ellenkező esetben per útján hajtták be rájuk. — A WIZO kedden jóslékült kultürestet rendezett, amelyen Schaeffer Ernő felolvasással, Reizinger Kató pedig versek szavalásával vett részt. — A szentai Francia Klub február 13-iki jótékony estjén Zvékics Boskó kanizsai hagedümművés is fellép. Zvékics francia zeneszerzők műveit játsza. — A kanizsai méhészszövetkezet január 30-án délelőtt 10 órakor az Iparos Otthonban évnnyitó értekezletet tart. A szövetkezet vezetősége kéri a tagok minél nagyobb számban való megjelenését. — Bakota Pálné, szül. Barát Julianna 53 éves korában elhunyt. Bakotáné ismert tagja volt Kanizsa társadalmának, temetése fényes keretek közt folyt le.

— **Étvágytalanság, ideggyöngeség ellen Malachin.** Kapható gyógyszerárakban. Ogl. S. Br. 588 20. I. 1934.

— **Uj tisztikart választott a pacsi ri Vöröskereszt.** A pacsi ri Vöröskereszt helyi szervezetének közgyűlése egyhangulag a régi vezetőséget választotta meg újra. Elnök dr. Wier György lett, alelnök Simon Dusánka tanítónő, titkár Heiman Ida óvónő, pénztáros Hajdu József bankigazgató. Az igazgatóság tagjai Gojkovics Gyénó községi főjegyző, dr. Rosenfeld László orvos, Mitrovics Radojica igazgató tanító, Fébél Nándor kereskedő, Nagy Béla kereskedő és Bányai János tanító. A felügyelőbizottság elnöke Gojkovics Gyénó községi főjegyző, tagjai Buzás Béla tanító és Cvrkusics Milorád községi hivatalnok. A közgyűlés köszönetet szavazott meg Heimann Ida titkárnőnek fáradhatatlan és buzgó munkásságáért. A közgyűlés megszavazta az új költségvetést, ebben az évben 1000 dinárt fordít a Vöröskereszt helyiszervezete a szegények felruházására. pénztármaradvány az elmúlt évről 3224.25 dinár.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál** igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes **»Ferenc József«** keserűvizet. Registr. od Miniszterstvtva szoc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 25 V.

Bohle államtitkár, a külföldön levő nemzeti szocialista szervezetek főnöke a napokban Budapesten előadást tartott a nemzeti szocializmusról. — Előadásában kikelt a pángermánizmus vádjá ellen és felszólította a magyarországi németeket, hogy maradjanak hű fiaik hazájuknak, de emellett ápolják a német kultúrát is. Képünk Bohle államtitkár mutatja a Budapesten élő birodalmi németek vezetőivel.

— **A Noviszádi Katolikus Olvasókör** Epres uccai székházának szépen kidiszított nagytermében, e hó 30-án, vasárnap is megtartja szokásos teadélutánját, melyre vendégeket is szívesen lát. Kitéző zenéről gondoskodva van.

— **BOGOJEVÓI HIREK.** A rendőrség a vasutállomáson három gyanúsán viselkedő egyént előállított, akiknél a motozás alkalmával 24 kiló levelesdohányt találtak. A három férfi szlavóniai illetőségű volt, akik azt vallották, hogy a dohányt egy embertől vették a falu határában. Az eljárás megindult. — A crvenkai cukorgyár a gazdákkal új répatermelési szerződést köt. Az új szerződés értelmében minden 100 kiló répa után a gyár 20 dinárt fizet, az esetleges többletet pedig januárban fizeti ki. A kedvező feltételek miatt máris több, mint 150 holdat szerződtek beültetni. — Az eljáróság felszólította a késedelmes adófizetőket, hogy három napon belül okvetlen rendezzék tartozásukat.

— **Az Ön rádiója torzit!** Forduljon díjtalan felvilágosításért Gelb-Orion-rádióházhhoz, Noviszád, Kralja Petra II. u. 23.

— **A noviszádi Jótékony Szamaritanus Egylet** 46 szegény gyermeket felöltöztetett. Szent Száva napján délután az 1936-ban alapított noviszádi Jótékony Szamaritanus Egylet, amely a jugoszláviai adventisták kotelékében működik, Petra Zrinyszkog uccai saját helyiségében 46 szegénysorsu gyermeket és 6 felnőtt szegényt teljesen felöltöztetett. Az ajándékosztást ünnepséggel előzte meg, amelyet Grujics-Ralatics Krisztina elnökő és Grujics Dragolyub titkár rendeztek. A műsort ima vezette be, majd ifjuság-nevelő beszéd hangzott el. „Az élet alapja, értelme és célja” címmel. Ezután karénekek, recitálások és versek előtöttek ki a műsort, amely végül is a szegények felruházásával ért el a befejezéshez.

★

AMITŐL JOBB LEHET

— **Miért a szódába önti a bort kend, miért nem a szódát a borba?**
— **Mert ha a borba vizet öntök, az rosszabb lesz, de ha a vizet bort öntök, az attól csak jobb lehet.**

SHINHAZ-FILM

Százéves a csárdás

Az idén üli meg századik születésnapját a csárdás. Száz évvel ezelőtt a bihari kaszinóból mutatta be egy mulatni szerető Revicky fiú először a csárdást, amely onnan indult el hódító útjára. Magyarországon akkor kezdődött a nemzeti megújulás kora. A politikában már feltűnt Deák Ferenc, aki a pozsonyi diétán bontotta ki zászlaját, a gazdasági életben gróf Széchenyi István — akit Kossuth Lajos »a legnagyobb magyar« jellel tisztelt meg — kezdte felrészelt a tepszt és tunya magyarságot, a költészetben Vörösmarty Mihály neve ragyogta be a magyar égbolton. Nagy nevek, amelyek viselői évszázadok mulasztását igyekeztek jóvátenni és az általuk vetett mag jó talajba került, mert az egész vonalon megindult az ébredés, a nemzeti megújulás. Ebben az időben egészen természetesen nagy szeretettel karolták fel az új nemzeti táncot a csárdást is.

Az előtt az ősrégi verbunkost járták inkább, az azonban csak férfiak-

nak való tánc volt. A csárdást, amely tulajdonképpen a verbunkos »fia«, a bihari kaszinóból, illetve Revicky révén szalonképessé vált és bevonult az előkelő társaságok mulatságaira is. A megyebálakon és nemesi kuriákon épen úgy táncolták, mint az egyszerű nép mulatságain. Nemsokára a legelőkelőbb társaság is befogadta a csárdást, és Wenckheim Béla gróf volt az első, aki a budapesti nemzeti kaszinóban meghonosította a nemzeti táncot. A mult század negyvenes éveiben csárdást csak magyar ruhában táncoltak. Az előkelő urak díszmagyarban, hölgyek pedig gazdag díszítésű magyar ruhákban.

A csárdás mind nagyobb területeket hódított meg Magyarországon. Bihar után az aradi megyebálon Vársárhelyi alispán vezette be, majd a többi megyék mulatságaira is győzelmes hódítóként vonult be. Sokban hozzájárult a csárdás népszerűsítéséhez az is, hogy a legjobb magyar muzsikusok nagy szeretettel karolták fel. Rózsahegyí Márkus, Zsenyi

József, Magyarí Kálmán és a mult század közepének más híres muzsikusai egyik csárdást a másik után szerezték és a pattogós ütemű fűlbemászó dalokat nemsokára ország-szerte énekelték és játszották.

Idők folyamán természetesen a csárdás is különböző változásokon ment át. A »lassu« és »gyors« azonban annyira hozzátartozott minden magyar mulatsághoz, hogy nem szoríthatta ki semmi sem. A magyar mulatságokat azóta mindig csárdással nyitják meg és csárdással fejezik be. Az igazi csárdás az, amely legalább egy óra hosszat tart, ezt azonban a modern tánchelyek táncosai már nem bírnák. Ilyen igazi csárdást csak a nép egyszerű fiai ropnak mindvégig olyan frissen, hogy szinte bámulatba ejtik vele a nézőt.

A századik születésnapját üllő csárdás ma olyan kedvelt tánc minden magyar mulatságon, mint volt a mult század negyedik és ötödik évtizedében sőt talán még jobban táncolják, mint eddig bármikor. A csárdásban jut legjobban kifejezésre a magyar temperamentum, a féktelen jókedvből a sirva vígadásig mindent kifejez és ezért marad mindaddig a legkedveltebb tánc a magyarok között, ameddig a magyar néplélek olyan, amilyen ma. N. P.

főbb szerepeket Lutz Mancí, Németh Miklósné, Tóth Lidike, Szabó Margitka, Németh Mihály, Németh József, Borbély András és Orosz Lajos játszik. valamennyien számtalan nagy siker osztályosai.

A szubotocai Sport zártkörű teaestje. Szabotocai legrégibb sportegyesülete a közel hatvan éve fennálló Sport SK február 12-én a Magyar Olvasókör nagytermében rendezte meg ideí teaestjét, amely a szezon egyik legkellemesebb mulatságának ígérkezik. A mulatság iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A noviknezeváci KIE adta elő a Gyurkovics lányokat. Jelentettük, hogy a mult vasárnap Noviknezevácón nagy sikerrel adták elő a műkedvelők a Gyurkovics lányokat. A beszámolóval kapcsolatban most közlik velünk Noviknezevácóról, hogy a darabot a KIE műkedvelőgárdája adta elő.

Egyesületi élet

Értekes kultur tevékenységel tejeit ki a bogoevói önkéntes tűzoltó Testülete

A bogoevói önkéntes tűzoltótestület most artoita évi közgyűlését Mészáros Ferenc elnökletével. A megnyitóbeszéd után Timer János titkár olvasta fel jelentését, amelyből kitént, hogy a testület az elmúlt évben igen eredményesen dolgozott Különösen élénk tevékenységet fejlett ki a közművelődési szakosztály, amely

az év folyamán 16 szineloadást rendezett, ezenkívül ingyenes népnevelési előadásokat tartottak. A mult évben Szent Flórián szobrot is emeltek, amelyet nagy ünnepélyességgel lepleztek le. A közművelődési szakosztály tagjai közül György Fábiant, Günther Józsefet, Rumi Istvánt, György Fábiant, Nemes Pálnét és Horvát Borikását érdemeik elismerésért dísztagokká választották. A jelentéseket a közgyűlés egyhangulag elfogadta és miután a jelenlegi vezetőség mandátuma még nem járt le, új vezetőséget nem választottak.

Közgyűlések Kulán. A napokban tartotta rendes évi közgyűlését a kulai Aero klub. A közgyűlésen a jelentések felolvasása után megválasztották az új vezetőséget, elnök lett dr. Stiefelmayer Károly, helyettese Marosics B., a választmány tagjai: dr. Dujics Lázár, Todorovics N. és Mrgyanov Jevta lettek. — A Vadászegyesület közgyűlésén elnökké dr. Stiefelmayer Lászlót, helyettesévé Blancz Ferencet, titkárrá Janics Józsefet, pénztárossá Gangelmayer Imrét választották meg, a választmány tagjai a következők: dr. Jójkics Dusan, Vitsek Mihály, Vanyur Imre, Wighart Ernő, Pollák Károly, Knefely Géza, Kiszt Mátyás, Sovlyanszki Dragán, Szukola Márton és Blancz Pál. A tiszteletbeli tagok névsora: Milykovic Milijan, dr. Vinai Mátyás, Tomics Vladimir és Szukola Vince. — A szövetség egyik tagját a szabályzat megsértése miatt 1000 dinár pénzbírsággal és egyévi vadásztilalommal sújtották. A társaság 4 vadórt szerződtetett, havi 300 dináros fizetés mellett. A társaságnak 34 tagja van.

Eltűnt Charlie Chan

Reklámtrükk vagy baleset

A hollywoodi filmvárosnak új szenzációja van. Charlie Chan, az ismert amerikai filmszínész, aki állandóan kínai szerepeket játszik, néhány napja nyomtalanul eltűnt. Egész Amerikában lázasan kutatnak utána, mert attól tartanak, hogy

a világhírű filmszínészt baleset érte.

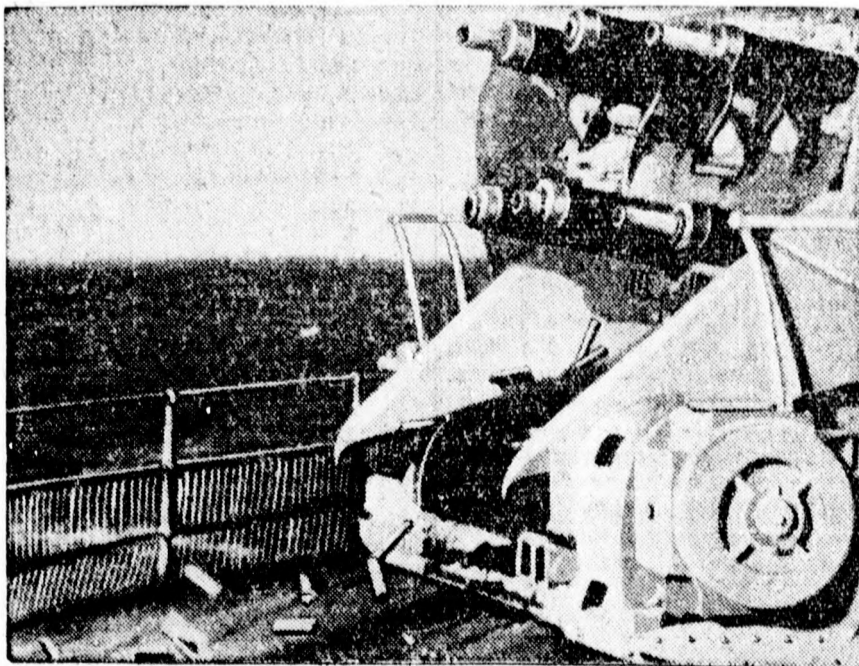
Egyesek azonban azt sem tartják kizártnak, hogy az eltűnés mögött ravasz reklámtrükk rejtőzik, mert éppen most készült el Charlie Chan új filmje, amelyet esetleg ilyen módon akarnak reklámozni. Charlie Chan, akiről Hollywoodban sokáig azt hitték, hogy valóban kínai származású, norvég szülők gyermeke s eredeti neve Werner Oland volt.

A szubotocai Olvasókör programja. A szubotocai Magyar Olvasókör szinpadán vasárnap este szerepel első ízben a horgosi Gyöngyösbokréta. A bogoevói Gyöngyösbokréta nyári vendéjátéka után nagy érdeklődéssel várja a szubotocai közönség a horgosiak vendégszereplését. Az előadás este nyolc órakor kezdődik. Délután három órai kezdettel mesedélután tart az Olvasókör Léwayné Alacker Anna rendezésében. Február 2-án, szerdán délután utoljára hozza színre az Olvasókör társulata az Illatszertár című vígjátékot. Február hatodikán délután előadás keretében ismét színrehozzák A romantikus asszony című operettet. Az előadásokra jegyeket elővételben a Krécsi féle könyvkereskedésben, az előadások napján pedig az Olvasókörben a pénztárnál lehet kapni.

A bécsi Burgtheaterben a tavasszal bemutatják Vojnovics Ivó „Dubrovnikí trilogiáját“, amelyet már lefordítottak németre.

Kacsóh—Pongrác est a szubotocai Magyar Olvasókörben. A szubotocai Magyar Olvasókör dalárdája február 17-én Kacsóh—Pongrác emlékestét rendez. Az est keretében a kitűnő és szépen fejlődő dalárda Kacsóh—Pongrác dalait, többek között a János vitéz legszebb áriáit adja elő.

Február 19-én műkedvelő bál a noviszádi »Daloskörben«. A noviszádi Polgári Magyar Daloskör február 19-én táncmulatságot rendez »A noviszádi műkedvelők bálja« címen. Erre a bálra meghívják mindazokat, akik az utóbbi időben Noviszádon műkedvelő előadásokon szerepeltek. Ez lesz az első eset, hogy egy estén, egy helyen összejönnek az összes noviszádi műkedvelők. A »Daloskör« ezuton is kéri a noviszádi magyar egyesületeket, hogy ezen a napon lehetővé tegyék műkedvelőiknek, hogy

HATCSÜVES LÉGELHÁRÍTÓ ÁGYU. Az egyik amerikai filmvállalat most készített nagy filmet az Egyesült Államok haditengerészetéről. A filmgyárnak rendelkezésére bocsájtották a legmodernebb légelhárító ágyut, amelynek hat csüve van. Az ágyut eddig legnagyobb méretűként kezelték és csak most mutatják be a nagy nyilvánosságának.

SPORT

Rádnicski-Makkabi barátságos mérkőzés lesz holnap Noviszádon

Szuboticán: ZsAK—noviszádi Vojvodina

A multvasárnap NAK — Rádnicski mérkőzés után holnap ismét elsőosztályú barátságos mérkőzés lesz Noviszádon. Egyik résztvevője megint a munkáscsapat, a másik a Makkabi lesz. A Rádnicski-Makkabi mérkőzéseknek érdekes története van: majdnem minden mérkőzésen a Rádnicski volt a biztos favorit s a legutóbbi serlegmérkőzést leszámítva, négy éven át, mégsem tudott győzni a Makkabi ellen. A Makkabinak valahogy mindig jól megy a Rádnicski ellen, s ez a babona kiegyenlíti a két csapat közti tudásbeli különbséget; ezen az alapon holnap is érdekes, bizonytalan kimenetelű mérkőzésre van kilátás. A mérkőzés félhárom órakor kezdődik a Karagyorgye-pályán, előtte a két csapat ifjúsági együttese játszanak.

Noviszád bajnokesapata, a Vojvodina, ugyanakkor Szuboticán szerepel, ahol a szuboticei alszövetségnek egyik legoroszabb csapata és többszörös bajnoka, a ZsAK lesz az ellenfele. Idegenben játszani ma már kisebb ellenfelek ellen is nehéz, s a ZsAK tudását és nagy rutinját tekintve a Vojvodina nem könnyű feladat előtt áll. A noviszádi bajnok azonban most jó formában van s ismert küzdőképességét is számíthatja, bizonyára méltón képviseli majd a noviszádi alszövetség futballsportját a vetélytárs szuboticei alszövetséggel szem-

ben. A mérkőzésre, amely a SZAND-pályán kerül lejátszásra, a Vojvodina a következő legjobb együttesével áll fel: Máties — Szimin, Majány — Rajkovic, Bózsies, Németh — Gyurics, Zagorac, Welker, Jovánovic és Szretykov.

A ligacsapatok folytatják téli serlegmérkőzéseiket, amelyek során már eljutottak az elődöntőig. Holnap Beogradban és Splitben lesz egy-egy érdekes mérkőzés a következő párosításban: Beogradban BSK — szarajevói Szlávia és Splitben Hajduk — zágrébi Građanski.

A magyar nemzeti bajnokságban holnap kezdődik a tavasz s az első fordulóban mindjárt az óriási izgalommal várt Újpest-Ferencváros derbi kerül lejátszásra az újpesti Stadionban. Rubint bíraskodása mellett, a többi mérkőzések a következők feltüntetésével a következők: Hungária — Turekvs Gombos, Nemzeti-Győri ETO Boronkay, Kőspeti—Budai „11” Barna, Budapest—Szurketai Piró Sándor, Szeged—Phöbus Bartók és Elektromos—Boeska Klein Árpád.

A nemzetközi futballfront legnagyobb eseménye a francia—léga válogatott mérkőzés, amelyet Párisban játszanak le, ha ugyan a francia futballisták nem lépnek sztrájkba, amivel két hét óta fenyegetőznek.

Beograd-Szubotica válogatott mérkőzés lesz májusban Szuboticán

Beograd, Szubotica, Noviszád és Petrovgrad ifjúsága értékes serlegért mérkőzik

A beogradói labdarúgó alszövetségtől esütörtökön délelőtt átirat érkezett a szuboticei alszövetséghez, amely szerint a beogradói alszövetség hajlandó megrendezni Szubotica és a főváros között a válogatott mérkőzést. A beogradói alszövetség azt ajánlotta, hogy a szuboticei csapat május 6-án mérkőzék Beogradban, a fővárosi válogatott pedig május 24-én Szuboticán. A csapatok költsélesen 7000—7000 dinár költség megtérítést kapnának. A szuboticei alszövetség készséggel fogadja a beogradói alszövetség ajánlatát, esu-

pán azt kéri, hogy a szuboticei mérkőzés terminusát változtassák meg, mert május 24-én Ciril és Metod napján Szuboticán nincsen munkaszünet.

Az alszövetség ugyanebben a leiratban közli, hogy egy ismert beogradói sportember értékes ezüstszerleget ajánlott fel egy ifjúsági körmérkőzésre, amelyben a beogradói, noviszádi, szuboticei és petrovgradi ifjúsági csapatok válogatottjai vennének részt. Ez lenne az első eset, amikor az ifjúsági válogatott csapatok városközi mérkőzésekben vennének részt.

Az Angol Kupa ötödik fordulója

A világ legértékesebb futball-díjversenyében, az Angol Kupában ma benyolítják le az ötödik fordulót az alábbi párosításban (a zárójelben levő szám azt jelenti, hogy az illető egyesület a liga hányadik osztályába tartozik):

- York City (III)—Middlesbrough (I).
- Luton Town (II)—Manchester City (I).
- Charlton Athletic (I)—Aston Villa (II).
- Arsenal (I)—Preston North End (I).
- Sunderland (I)—Bradford (II).
- Brentford (I)—Barnsley (II).
- Liverpool (I)—Huddersfield Town (I).
- Chesterfield (II)—Tottenham Hotspur (II).

A kupából már kidőlt csapatok baj-

noki mérkőzéseket játszanak. Az első liga élesportjában most ez a sorrend:

1. Brentford	26	14	6	6	34
2. Wolverton	23	12	6	5	30
3. Bolton	25	10	9	6	29
4. Charlton	24	9	10	5	28
5. Leeds	25	9	10	6	28
6. Arsenal	24	11	5	8	27
7. Preston	24	9	9	5	27

— Városközi biliárd verseny. Január 30-án Szubotica és Szombor város játékosai városközi mérkőzésen mérkőztek össze erejüket Szuboticán. Ez az első biliárd-verseny a Vajdaságban, éppen azért igen nagy az érdeklődés. Szomborból Lukács István, Carev Péter és Odobasics Bránkó vesznek részt. A szomboriakat Trbojjević Uros trenirozza.

Von Tschammer und Osten németbirodalmi sportvezér Garmisch-Partenkirchenben vendégül látta a nemzetközi bob-verseny négy csapatkapitányát. Balról jobbra: Hans Kilian (német), MacEvoy (angol), Donald Fox (amerikai) és Zahn őrnagy (német).

Rövid sport hírek

A Beograd—Zemun városközi mérkőzés, amelyet esütörtökön délután mintegy 1000 főnyi közönség előtt játszottak le, 1:1 arányban döntetlenül végződött. A zemunlak jól játszottak, a beogradiak viszont gyengén és fejeletlenül.

Borovón a beogradói Jugoszlávia holnap a következő csapattal áll ki a Parta SK ellen: Szpászies — Díműrijevics, Lukics — Danorocki, Radovánovic, Gyökies — Szávics, Simesic, Petrovics, Perles és Zésevics.

A szlovén atlétikai egyesületek Lyublyanában gyűlést tartottak s azon lényegtelenül szavazták a Zágrábban székelő atlétikai szövetség vezetőiségének és dr. Hidzsi Szevánnak, a Jugoszláv Olimpiai Bizottság elnökének.

Lyublyenában ma rendezik meg Jugoszlávia műkorcsolyázó bajnokságát, amelyre a zágrébi HASK, a celjei Sport és a lyublyanai Iliria tagjai neveztek be.

A Ferencváros husvélkor Luxemburgban, az Újpest pedig Bécsben játszik, s így talán csak az 50 éves fennállását ünneplő Hungária marad otthon.

A legdrágább angol futballisták: Drake, Steele, Westwood, Mc Culloch, Jones, Pastin és Mathews, Valamennyi 10,000 fontot ér a futball-tőzsdén, ami körülbelül hárommillió dinárnak felel meg. Érdekes, hogy mind a hét futballista — esztár.

A dán futballszövetség most ünnepli fennállásának 50. évfordulóját. Valamikor, az amatőr korszakban, nagy szerepet játszott a dán futball, de most már alapszán lemaradt a profik mögött.

Az ausztrál teniszbajnokságban a fiatal Bromwich 6:3, 7:5, 6:1 arányban simán győzött von Cramm német bajnok ellen.

A zágrébi Herkules birkózó csapata február 6-án Kaposvároton mérkőzik az ottani Turul együttesével.

A NAK hivatalos hírei. Holnap három csapatunk edzőmérkőzést játszik, amelyekre kérem az alábbi felsorolt játékosok megjelenését. Reggel 9 órára: Lukács, Weingrin, Tajti, Vinai, Saró, Bobák, Kurunczy, Maták, Longaver, Willner, Baria, Mészáros, Janesies, Kics és Rózsa. — Délután főleg 6 órára: Schnur, Horváth, Piukovic, Fehér, Kolarszki, Boross, Németh, Schneider, Molnár, Karaba, Glavics, Babuskov, Matheisz és Windisch. — Délután 2 órára: Szabó, Szilágyi, Rukavina, Haasz, Thurzó, Kotrba, Demeter, Lerch, Bódy, Speljár, Frank, Kovács és Tomcsányi. — A sportkapitány.

ASZTALI TENISZ

A londoni asztali tenisz-világbajnokság férfi csapatversenyének döntőjét hétfőn folytatják le. A döntő egyik résztvevője, mint már jelentettük, Magyarország, míg a másik résztvevője az USA. Ausztria, vagy Anglia csapatának valamelyike lesz.

Vrbász asztali tenisz bajnoksága. E hó 25-én fejeződik be a küzdőem Vrbász asztali tenisz bajnokságja. A küzdelemben 25 játékos vett részt s a legjobb helyezéseket a következők érték el: 1. Löwy, 2. Meusch, 3. Szűcs, 4. Panyi Boldzsár, 5. Bertron, 6. Kunz, 7. Schindler, 8. Nádor, 9. Raich és 10. Nádorné. E hó 30-án délután 14 órai kezdettel a keresztesek otthonában barátságos mérkőzést játszik a VSC asztali tenisz csapata a szarbiecsei Alsóvárosi Olvasókör csapatával.

KUGLI HIREK

A noviszádi Szloga ma este 8 órai kezdettel a Szabó-pályán tartja egyéni versenyét, amelyen minden játékos köteles indulni. — Az intéző.

A noviszádi Rádnicski összes játékosait kérjük, hogy ma este 8 órára szíveskedjenek megjelenni a Kott-pályán barátságos mérkőzésre. — A vezetőség.

Noviszád: Vénac—Napred 227:206. A barátságos mérkőzést szerdán játszották le. (A multheti első mérkőzésen a Napred győzött 237:180 arányban). Játékosok: Takács illetve Pericsics voltak.

A noviszádi Napred ma este 8 órai kezdettel a Fülöp-pályán díjversenyyel egybekötött vidám családi estét rendez. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

A noviszádi Heraklesz alábbi felsorolt játékosait kérjük, hogy ma este 8 órai kezdettel jelenjenek meg a Bauer-pályán a Rádnicski elleni barátságos mérkőzésre: Kakucska, Leichtner, Fancsevics, Pálkás, Varga, Gyurasevics, Csorba, Szirák, Zvara, Resnyák, Szika és Csonka. — A vezetőség.

A vrbászi Dulcis kugliklub elmúlt vasárnap saját pályáján 176:160 arányban győzött a bácskodobropoljei KK ellen és 177:129 arányban a torzoni AND ellen bajnoki mérkőzésein. Már a NAK elleni barátságos mérkőzését 162:156 arányban elvesztette. E hó 30-án Noviszádon játszik bajnoki mérkőzéseket és pedig fél 11 órakor a Lira pályán a Jadran és délután 2 órakor a Kott-pályán a Livnicsár ellen.

KÖZGAZDASÁG

Az új kereskedelmi törvény

Fordította: Dr. Kerényi Dezső ügyvéd (Noviszád)

(2) A 364. §. illetve a 475. §. esetein kívül a cégbíróóság elrendelheti bármilyen alaku idegen társaság képviselőinek megszűnését:

1) ha megállapítást nyer, hogy a társaság saját állama a Királysághoz tartozó ugyanolyan vagy hasonló alaku és tárgyú vállalatok társaságának alapítása vagy ügködése tekintetében nem alkalmazza a kölcsönösség szabályait;

2) ha megállapítást nyer, hogy a társaság a saját államában bármilyen oknál fogva megszűnt, vagy megtiltották vállalatának azon tárgyával való foglalkozását, amellyel a Királyság területén foglalkozik;

3) ha a társaság a bírósági felhívástól számított három hónapon belül, a törvényi előírások szerint, az alapszabályok vagy a társasági szerződés vagy az engedély szerint, a képviselő részére nem állít akár képviselőket, akár felügyeleti intézményt;

4) ha a társaság, a kereskedelmi és iparügyi miniszter határozata szerint a Királyságba hozandó tőkét, nem hozta be vagy ha azt azon miniszter beleegyezése nélkül a Királyságból teljesen vagy részlegesen visszavonta;

5) ha a hitelező bizonyítja, hogy a társaságnak a Királyságban folyó ügködéséből eredő követelését nem tudta behajtani.

3) A 2. bekezdés 1—4. p. eseteiben a bíróság indítványra vagy hivatalból jár, el. a 2. bekezdés 5. p. esetében azonban csak a hitelező indítványára. Ebben a az esetben a társaság a Királyságban új képviselőt mindaddig nem alapíthat, amíg hitelezőjét ki nem elégítette, vagy vele másképpen meg nem egyezett.

(4) Ha a főképviselet megszűnik, de a társaság több képviselőt megtart, új főképviseletet kell megjelölni és a cégbíróóságnál bejelenteni.

A képviselő felszámolása

510. §.

(1) Megszűnés esetén kivéve a csődöt és egyesítést, ha a társaság nem állít más felszámolókat, a képviselők végzik a képviselő felszámolását.

(2) Azon hitelezők, akiknek a társaság ellen a megszűnt képviselő útján történt ügködésből eredő követeléseik vannak, a felszámolásban adandó kielégítés tekintetében elsőséget élveznek a többi hitelezők előtt.

(3) Ha a képviselő maga a társaság megszűnése folytán szűnne meg, a felszámolás elmaradhat, ha a képviselőt a Királyságban levő egész társasági vagyonnal, a társaság megszűnése utáni hat hónap alatt, a Királyságban fekvő székhellyel az ezen törvény által szabályozott alaku kereskedelmi társasággá alakítják át, — vagy ha a képviselőt egész vagyonával ugyanazon idő alatt valamely a Királyságban levő kereskedelmi társaság vagy jogi vagy természetes személy veszi át. Ebben az esetben a társaság ellen a Királyságban levő képviselő ügködéséből eredő követeléssel rendelkező hitelező védelmére a 353. §. 2. bek. és 350. §. 2. bek. 1—4 p. 6. p. rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni azzal, hogy a 358. §.-ban lévő igazgatóság helyett a képviselő eddigi képviselőit kell érteni, és hogy a 360. §. 2. bek. 1—4. p. és 6. pontjában említett mellékleteket a cégbíróósághoz a képviselő eddigi képviselői az új társasággal illetve a képviselőt egész vagyonával átvevő személlyel együtt fogják benyújtani.

(4) A felszámolás elmaradhat akkor is, ha a Királyságban levő több képviselőből nem mind szűnik meg, de ha a képviselő bírósági vagy közigazgatási hatósági határozat folytán szűnik meg, akkor csak a bíróság vagy a közigazgatási hatóság hozzájárulásával maradhat el.

Kártérítés

511. §.

(1) Az idegen kereskedelmi társaságok képviselőinek kártérítési felelőssége tekintetében megfelelően érvényesek a belföldi társaságokra alakjuk szerint fennálló rendelkezések. A képviselők és felszámolók a felelősség kérdésében egyenlőknek tekintendők a részvénytársaság illetve korlátolt felelősségű társaság igazgatósági tagjaival és felszámolóival.

(2) A korlátolt felelősségű társaság üzletvezetőinek és felszámolóinak kártérítési felelősségéről szóló rendelkezések a közkereseti társaság vagy betéti társaság képviselőire és felszámolóira megfelelően érvényesek, hacsak azok, mint társak, fokozottabban nem felelnének.

(3) Azon személyek, akik mint képviselők megszűnik az 505. §. 2. bek. rendelkezéseit, a kárért egyetemlegesen felelnek. A társaság velük együtt egyetemlegesen felelős.

Büntető felelősség és a hanyagsággal való felelősség

512. §.

(1) A 405—414. §§. rendelkezéseit az idegen részvénytársaságokra, betéti részvénytársaságokra és ezekkel rokon (500. §. 4. bek.) társaságokra is alkalmazzák.

(2) A 488. §. rendelkezéseit az idegen korlátolt felelősségű és azokkal rokon (500. §. 4. bek.) társaságokra is alkalmazzák.

(3) Az 1 és 2. bekezdés rendelkezései akkor is érvényesek, ha a büncselekmény vagy a 412. §. alá vagy a 488. §. 2. bek. alá eső cselekmény csak a képviselőt érinti, vagy az említett társaságok valamelyikének csak képviselőjében vagy annak ügyvezetésében követték el.

(4) A 406. §. illetve 488. §. 1. bek. rendelkezéseit alkalmazzák akkor is, ha a 406. §. 1. bek. I. 2. p., II. 1. p. említett cselekményt az 504. 506 vagy 508. §§. által előírt bejelentéssel, beadvánnyal vagy azok mellékleteivel követték el.

(Befejező rész következik)

Telecskai dohánytermelők küldöttsége a földművelési és a pénzügyminiszternél

A dohánytermelést csökkentő rendelet módosítását kérték

A telecskaiakat súlyosan érintette az állami monopól igazgatóságának az a rendelete, amely a Vojvodina területén nagy mértékben csökkentette a dohány termelést.

A telecskai dohánytermelők ezért megkérték dr. Maglics Cvetó szombori ügyvédet a jugoszláv radikális egység pártja szombori járási szervezetének elnökét, hogy

vezesse küldöttségüket Beográdba az illetékes miniszterekhez.

Dr. Maglics Cvetó eleget is tett a kérésnek és a telecskaiak küldöttsége

élén megjelent Sztankovics Szvetozár földművelési és Leticia Dusán pénzügyminiszternél. A küldöttség vezetője kérte a minisztereket, hogy helyezték hatályon kívül a monopól igazgatóságának a dohány termelés korlátozására vonatkozó rendeletét, mert igen súlyosan érinti Telecska község népét, amely 53 év óta foglalkozik dohánytermeléssel.

Mindkét miniszter nagy figyelemmel hallgatta végig a telecskaiak kérését és kijelentette, hogy a lehetőség határain belül teljesíteni fogják azt.

Buzakatasztrófa fenyeget

»Ha nem korlátozzák a buzatermelést, két-három év múlva ismét buzakatasztrófa fenyegeti a világot«. A Buzatermelés Tanácsadó Bizottságának titkárságának jelentése figyelmezteti erre a buzatermelő országokat.

A becslések szerint 1938-ban nagyobb területeket vetettek be búzával, mint az elmúlt esztendőben. Az Amerikai Egyesült Államokban majd nem 60 millió acre-t vetettek be búzával. Minthogy az utóbbi esztendőben jobb ára volt a gabonaneműnek Argentína, Ausztrália és Kanada minden féket levett magáról. Kanada kedvét még az a körülmény is felajzotta, hogy nem kell egyelőre az aszálytól félnie. A gyakorlat azt mutatja, hogy egy-egy aszály után 10—12 esztendeig jó termés következik. Hozzá kell ehhez még azt is gondolni, hogy a megművelés utódja javult a magvak minősége is jobb. El lehetünk tehát rá készülvé, hogy 1938-ban talán rekordtermésünk lesz. Eddig a legnagyobb eredményt 1929—1930-ban érték el. Majdnem három milliárd bushell termett. Az emberiségnek körülbelül 2.5 milliárd bushell a buzaszüksége.

A jelentés hangsúlyozza, ha a legközelebbi esztendőig nem korlátozzák a búzával bevetett területeket, ismét »buzatenger borítja el a világot«, a gazdák még alacsony áron sem fogják tudni eladni terméküket. Olyan gazdasági válság felé megyünk, amilyenre talán az egész emberiség történetében nem volt példa.

Tudnivalók az ipar és kereskedelem beszüntetéséről

Az ipar, vagy kereskedelem beszüntetését úgy az elsőfokú bíróságnál, mint az adóhivatalnál 10 dináros bélyegilletéssel ellátott beadvánnyal kell benyújtani. Ha az ipar beszüntetésén kívül, amely az esetleges adóztatás törlesztését kívánja eredményezni, még végzést is kérnek erről, akkor külön 20 dinár bélyegilletéssel kell ragasztani a beadványra. Ha nem kérik a végzést, akkor jelezzék azt és kérjék, hogy a beadvány elintézését magán az aktán közöljék tudomásulvétel végett. Ez esetben nem kell a 20 dináros bélyegilletéket mellékelni.

Az üzlethelyiségek áthelyezését is be kell jelenteni. A kereskedelem folytatásáért beadott kérvényre

5000 lelket számláló községekben száz, 10.000-nél kétszáz, 10-től 50.000-ig háromszáz dinár bélyegilletéket kell fizetni az illetéktörvény 91. tételének értelmében. Az iparüzési engedélyért 100.000-es lakosságu városban ötven, 100.000 lakoson felüli városban pedig 100 dináros bélyegilletéket kell fizetni. A kereskedők, ha monopóliáru is akarnak árusítani, akkor városokban és járási székhelyeken még külön 50 dinárt kötelesek fizetni illeték címén. Akik iparengedély nélkül dolgoznak, a fentiek kétszeresét fizetik bírságként. A kereskedők megrendeléseit, kötései szintén illeték kötelezettséggel bírnak. Az illetéktörvény 12. tételének 5. emlékeztetője szerint minden rendelkezésre egydináros bélyegilletéket kell ragasztani és az első sorral átírni.

Olcsó zöldhagyma és fejes saláta a noviszádi piacon

Nagyon megdrágult a baromfi

Január hónapban ritkaságszámba megy a zöld hagyma és fejes saláta. Különösen a mi környékünkön csak legritkábban esetben terem ilyen korán, hogy piacra is lehessen hozni. Az idén azonban olyan kedvező volt a januári idő, hogy a termelők nagymennyiségű zöldhagymát, fejes salátát és spenótot hozhattak a piacra.

Az árak a nagy kínálat következtében semmivel sem voltak magasabbak, mint májusban vagy júniusban.

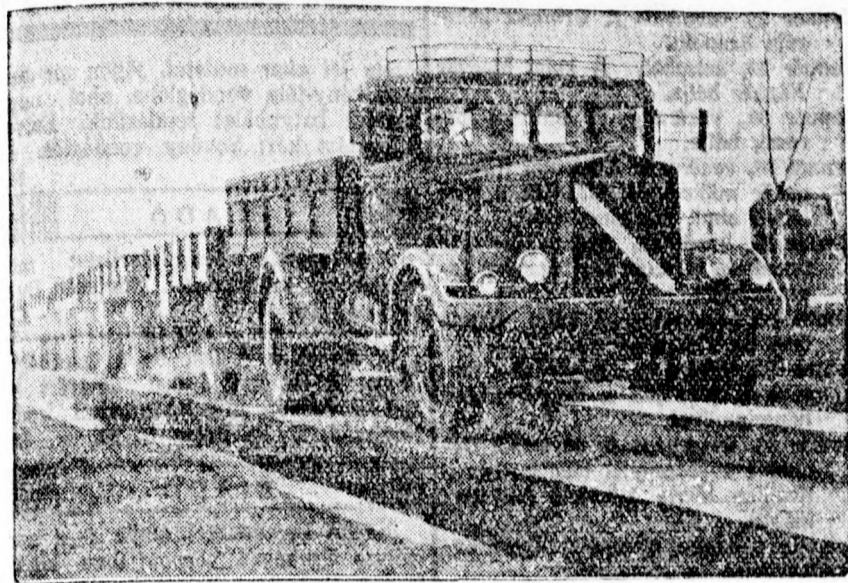
A spenórt 1 dinárt fizettek kilónként, míg a fejes saláta darabja 25 para, a zöld hagyma csomója pedig 50 para volt a temerini uti piacon.

Az állatvásáron azonban elég magasak az árak. A tegnapi rossz időjárás miatt a heti piacra nem hoztak több állatot, mint közönséges piaci napokon. A szarvasmarha kilója 4—4.50—5, a sertésé 8—8.25—8.50, a borjúé 8—8.50—9, a bárányé 10—11 dinár volt. Feltűnő, hogy nagyon sok fiatal bárányt hoznak a piacra.

A baromfipiacon az árak hihetetlenül emelkedtek. Baromfi pártját nem is lehet 30 dináron alul kapni, a szépen kifejlett baromfiért 40—50 dinárt is kérnek. A hízott liba és kacsá ára is elérte a 10 dinárt. A magas árak következtében a baromfipiac forgalma erősen csökkent.

Hat év alatt 18 milliárd lirát fordítanak Abesszinia építésére

Hatalmas arányú utépitést valósítanak meg — Ez év júniusáig 3500 kilométer hosszú új ut készül el Olasz-Keletafrikában

Mussolini jelenlétében újfajta autó sinvontat próbáltak ki Olaszországban. A beton ut közepén széles magasabb beton szalag van, amely mellett haladnak az autók kerekéi. Az autósínvonalon közlekedő autótérvonatok tíz kocsi is vontathatnak. Azt tervezik, hogy ezt az autósínvontat Olasz-Keletafrikában fogják használni.

Rómából írják: Az olasz hivatalos lapban törvény jelent meg Olasz-Keletafrika építésével kapcsolatosan. Lesonna volt gyarmatügyi miniszter tavaly május 19-én tette közzé Keletafrika felépítésének tervét, amit a június 27-i minisztertanács el is fogadott. A minisztertanács hat éves tervet dolgozott ki és fogadott el Olasz-Keletafrika felépítése tekintetében. A törvény szerint a keletafrikai kormányzat mérlegének kiegyenlítésére

az olasz kormány hat éven keresztül évente egy milliárd lirát

val járul hozzá. Ezenfelül még tízenkét milliárd lirát bocsátják a keletafrikai kormányzat rendelkezésére utépítésekre és más hasznos beruházásokra.

Hat év alatt tehát tízenyolc milliárd lira áll az olasz-keletafrikai kormányzat rendelkezésére. Ennek az összegnek legnagyobb részét

7.7 milliárd lirát utépítésekre fordítanak, 4.3 milliárdot városépítésekre, 1.9 milliárdot magas építkezésre, fél milliárdot lakatanyára, 800 milliót vízvezeték építésre, kutak furására, folyó-

szabályozásokra, villamos művekre, 200 millió lirát pedig mezőgazdasági gyarmatosítási célokra fordítanak.

Covolli Gigli olasz közmunkaügyi miniszter kijelentette, miután január 25-én Massauán keresztül vizsátért Rómába keletafrikai inspekción utjáról, hogy a tavaly megkezdett Aszmara-Gondar közötti 555 kilométeres és az Aszmara Addisz-Abeba 1100 kilométeres ut időre elkészült. Az idén fejezik be az Aszmara-Tessenei-Abderat (Eritrea nyugati határa) közötti 393 kilométeres utat, június 30-ig pedig teljesen elkészülnek azzal az uttal, ami a Vörös tengeri Asszab kikötőtől a sivatag Danakil sivatagon keresztül Dessiéig vezet. Ez az ut 510 kilométer hosszú lesz. Az Asszab-Deszbe közötti ut igen nagy jelentőségű lesz Olasz-Keletafrika szempontjából, mert ezáltal a partvidék és Addisz-Abeba közötti utat 300 kilométerrel megrövidítik és egyszerűbbé is teszik az utat, mert itt nincsenek 3000 méter magas hegyek, mint a Masszau-Addisz-Abeba közötti uton. Ezáltal a tengerpart és Addisz-Abeba közötti szállítások költségei is nagy mértékben olcsóbbodnak. Ugyancsak június 30-ig elkészül az Addisz-Abeba-Gimma közötti 350 kilométeres ut is. A tervezett 3400 kilométer elsőrendű ut közül ez év júniusáig 2.800 kilométer teljesen elkészül, ebből az utból 1600 kilométer aszfaltozott lesz. A katonai hatóságok által eddig elkészített utakkal együtt ez év június 30-ig összesen 3500 kilométer új ut készül el.

Az abessziniai aranytermelés is megindult már, mert az 1937. év január-október hónapjaiban az olasz nemzeti bank 416 kilo aranyat kapott Abessziniából, amit részben bányásztak, részben a folyók vizéből kimostak. Az arany nagyrésze Nyugat Abessziniából és Eritreából származik.

Országos vadászkiállítás Beogradban

Az államasutakon ötvenszázalékos kedvezményben részesülnek a kiállítás látogatói

A berlini nemzetközi vadászkiállítás nagy sikerrel bemutatott jugoszláviai vadásztrofeák hamarosan ismét kiállításra kerülnek. A jugoszláv fővadásztársaság elhatározta, hogy Jugoszláviában is kiállítják azokat a vadászcsákányokat, amelyek Berlinben is általános tejszést arattak. A kiállítás anyagát még számos olyan trofeával egészítik ki, amelyeket valami okból kifolyólag nem lehetett elvinni a berlini nemzetközi kiállításra.

A kiállítást a Beogradi Vászár V. pavilonjában rendezik,

tartama nyolc nap lesz, február 19—27-ig.

A résztvevők a kiinduló állomáson megváltják a 13-as mintájú igazolványt, amit a kiállítás pavilonjában hitelesítenek és ezáltal jogosít a vizsautazásra. A kiállítás ünnepélyes megnyitása február 19-én délelőtt 11 órakor lesz, a megnyitón részt vesznek a kormány tagjai, a diplomáciai kar és a jugoszláviai vadászszövetségek kiküldöttei.

A dunabánsági vadászszövetség különvontat indítást terjesztette be a Putnik igazgatóságához, az eredményről külön értesítik a vadásztársaságokat és a nyilvánosságot. A jugoszláviai vadászok bizonyára nagy örömmel veszik tudomásul a hírt, hiszen nagyon-nagyon soknak egyenlő volt a lehetetlennel a berlini kiállítás megtekintése. Ez az első országos vadászkiállítás egyben felüli a vadászat jelentőségét és terjeszkedését is.

A februári országos vadászkiállításnak valószínűleg nagy résztvevő táborra lesz, a kiállítás rendezése máris megkezdte működését, hogy a vendégek minél szívélyesebb fogadtásban és kellő ellátásban részesüljenek.

— « O » — « O » — « O » — « O » — « O » — « O » —

KÖNYV

Harc az analfabetizmus ellen
Meglent „Az olvasás és írás könyve“

Az írástudatlanságról nemrég megdöbbentő adatokat közölt a Politika. Kiderült a kimutatásból, hogy az ország lakosságának ötvenöt százaléka írástudatlan. Az analfabéták száma természetesen helyenkint és vidékenkint változik, egyes területeken a 20 százalékot sem éri el, másutt azonban túlhaladja a hetven százalékot. A magyar lakosság írástudatlanságáról megbízható hivatalos adataink nincsenek. A legutolsó hivatalos adatok szerint, 1931-ben a jugoszláviai magyarok 21 százaléka volt írástudatlan. Bizonyos, hogy ez a szám azóta sem csökkent.

Az analfabetizmus leküzdése minden írástudó ember feladata. A szerb és horvát társadalmi és kulturális egyesületek közül számosan már programjukba vették az írástudatlanság leküzdését és ez a mozgalom nem lehet közömbös a magyarság számára sem. Megkönnyíti az írástudatlanság leküzdésére vállalkozó lelkes egyének és egyesületek munkáját ez a könyv, amely most jelent meg a Jugoszláviai Magyar Népkönyvtár kiadásában. „Az olvasás és írás könyve“ Kelemen János állította össze Drozdgy Gyula nagyszerű rendszere alapján és ebből bárki könnyűszerrel taníthatja meg hozzátartozóját, alkalmazottját, szolgáját, felnőtteket és gyermekeket egyaránt — a betűvetés tudományára. A könyvhöz előszót Marton Andor írt. A rengeteg ábrával ellátott 112 oldalas könyv igen sok olvasmányt is tartalmaz és az ára 5 dinár. Kapható a szerzőnél: Kelemen Jánosnál, Petrovgrad, dr. Tirs u. 3. A könyv árát bélyegben kell előre beküldeni.

Dolgozik a szubotocai kereskedők egyesülete a fogyasztási szabályrendeletet módosító javaslaton

Minden iparos és kereskedő véleményét kikérik

A szubotocai kereskedők Egyesületében lázas munka folyik, hogy a városi képviselőtestület legutóbbi közgyűlésének határozata szellemében idejekorán megtehesse a javaslatot a fogyasztási szabályrendelet sérelmes intézkedéseinek módosítására. Az egyesület kérdőíveket juttatott el a kereskedőkhöz és iparosokhoz, akik külön-külön megteszik észrevételeiket és ezekből állítja majd össze az egyesület végső javaslatát. Már eddig is számos előterjesztés érkezett be az egyesülethez. Megállapítható, hogy

csaknem minden iparos és kereskedő a fogyasztási illetékrendszer teljes eltörlését kívánja.

A javaslatokat január végén fogadják el a kereskedők egyesületében és nyomban megkezdik feldolgozását, mert február 15-ig a város elé akarják terjeszteni a kereskedők és iparosok kívánságainak megfelelőleg a részletes javaslatot, hogy a város legkésőbb áprilisi közgyűlésén a jövő évi költségvetés tárgyalásánál már a fogyasztási rendszer megváltoztatása kérdésében is dönthessen.

NOVISZADI TERMÉNYTÖZSDE

Buza 78—79 kgos 2%-os, bácskai, Noviszád környéki 178—180, Szombor környéki 177—179, közép- és felsőbácskai 179—181, bácskai tiszai 179—181, felsőbánáti 179—181, délbánáti 172—174, szerémi és szlavóniai 178—180. — Arpa 63—64 kgos bácskai és szerémi 132—134, Zab bácskai 130—132, szerémi 131—133, szlavóniai 135—137. Tengeri bácskai új, gar. minőség 93—95, bánáti új, gar. minőség 92—94, indiai paritásban gar. minőség 93—95, indiai paritásban február 95—97. Szárított indiai paritásban 104—107. — Buzaliszt bácskai és bánáti állomásról nullas gg és g 272.50—282.50, kettes 252.50—262.50, ötös 232.50—242.50, hatos 212.50—222.50, hetes 182.50—192.50, nyolcas 125—130. Buzaliszt szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g

270—280, kettes 250—260, ötös 230—240, hatos 210—220, hetes 180—190, nyolcas 125—130. Buzakorpa jutazsákban bácskai és szerémi 98—100, bánáti 96—98, uszlyáru a hajózás megnyitása utáni szállításra 105—107. Fehérbab bácskai 2%-os, zsák nélkül 203—205, Sertészszir 25 kilós kánákban bruttó nettóért 1175—1200. Irányzat: változatlan. Forgalom közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 177—179, felsőbácskai 179—181, szlavóniai 177—179, szerémi 177—179, felsőbánáti 179—181, délbánáti 172—174. Zab, bácskai vasut 130—132, szerémi 131—133. Arpa, bácskai 63—64 kgos 130—135, szerémi 63—64 kgos 130—135, bácskai tavaszi 67—68 kgos 180—185, szerémi tavaszi 67—68 kgos 180—185,

baranyai tavaszi 180—185. — Tengeri, bácskai és szerémi vasut prompt 92—94, bácskai február 94—96, bácskai szárított 103—105. Bab, bácskai fehér 2%-os 202—207. Buzaliszt: Nullás gg és g 275—285, kettes 255—265, ötös 240—250, hatos 15—225, hetes 185—195, nyolcas 127.50—132.50. Korpa, prompt 98—100. Sertészszir, új kishordókban 11.75—12.75, új középhordókban 11.50—12.50, új nagyhordókban 11.25—12.25, kánákban bruttó nettóért: 10.75—11.75. Sózott szalonna pofa és hasalja nélkül 10.50—11.50, füstölt szalonna 11.50—12.50. Irányzat változatlan, forgalom 30 vagon.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.20—7.75, Prága 61.90—61.70, Berlin 5.63—5.67, London 215.70. Zürich: Beograd 10, Páris 13.99, London 21.62 háromnegyed, Newyork 432.37, Brüsszel 73.00, Milánó 22.75, Amszterdam 241.15, Berlin 174.10, Bécs 81.75, Prága 15.18, Varsó 82, Bukarest 3.25.

Hatvanegy milliómos. Newyorkból jelentik: A kincstári hivatal ki mutatása szerint az elmúlt évben hatvanegy olyan ember élt az Amerikai Egyesült Államokban, aki egymillió dollár, vagy ennél nagyobb jövedelem után fizetett jövedelmi adót. Az előző esztendőben csak 33 volt. A hatvanegy milliómos összesen 107,640,000 dollár után fizetett adót. A közönség tudja, hogy mindez csak papíron van így. A valóságban az igen nagy jövedelmeket nem tudja megadóztatni a kincstár.

Álmodik a puszta

REGÉNY

Írta: HUSZÁR SÁNDOR

74

Copyright by Reggeli Ujság and Publicitas Press Service — Utánnomás tilos

A hadnagy — aki a vacsora után elfogyasztott alkoholmennyiségtől lázasan, nyugtalanul forgolódott az ágyában, hatalmas fejfájásra ébredt. Azzal a szándékkal, hogy egy vödör hideg kutvizben megmerítse a fejét, kikászálódott az ágyából és zúgó agyvelővel a pitvarajtó felé támolygott, hogy az udvaron álló gémeskúthoz jusson.

A pusztabíróné az udvarban forgolódott, s amikor az asszonyt a hadnagy észrevette, lobot vetett benne a mámoros férfivére...

Miközben a hadnagy zajosan botorkált ki a szobából, a pusztabíró is felébredt. Egy pillantást vetett maga mellé és látta, hogy a felesége nincs mellette az ágyban. Éppen ekkor ért a hadnagy a pitvarajtóhoz.

— Hová hadnagy uram?

— Friss... levegőre... megye... — dadogta a hadnagy és bárgyun mosolygott.

A pusztabíró szívét féltékenység kinezta és marcangoita. Az ablakhoz ment és kitekintett a pirkadó éccakába. Amikor a hadnagy álló alakját felfedezte, némileg megnyugodott, de egy pillanatra sem tévesztette el szem elől.

Látta, hogy az istállóból kilépett a felesége és látta, hogy a hadnagy az asszony felé igyekszik, megállítja, szorosan mellé hajolva suttog, majd nagához öleli az asszonyt, aki erősen védekezik.

A pusztabíró szívét gyilkos indulatok hullámai öntötték el. Minden vére fejébe tódult s ez a vérhullám elhomályosította a látását is. Keze a csizmaszárban meghuzódó kés után kutatott, s a markolatot az ujjai között érezte, felbőszült vadállatként kirohant.

Megragadta a hadnagy vállát és egy hatalmas rándítással elpenderítette a felesége mellől.

Habzott a szája.

— Te kutya! — ordította fogát csikorgatva, — a feleségem köll neked?

A hadnagy rémülten meredt a dühtől tajtékzó ember arcába.

— Most meghalsz! — döngött az ítélet.

A pusztabíró kezében már izzott a kés és a hadnagy mellébe döfte.

A sikoly már halálhörgésbe fulladt a hadnagy ajkán, s a halálhörgés is elnémult, amikor a pusztabíró eszeveszett, vad dühében másodszer is megforgatta a kést a kihülő szívében.

A hadnagy élettelenül lebukott. Elomló teste körül nagy tócsákban rajzolódott ki a megalvado vér.

A hajnali gyilkosság borzalmas színjátékát, — mely megcsufolta a pirkadó éccaka békéjét — az asszony földbe gyökerezett lábakkal, megdermedve nézte. A rémület első pillanatainak elmúltával az asszonyból zivataros áradatként ömlött ki a sírás. A pusztabíró is magához tért vad dühéből

és cselekedetének borzalmasságára eszmélve, messze dobta magától a kést, amelyen még mindig gőzölgött a meggyilkolt hadnagy vére.

— Most mit tegyünk? — hörögte kijózanodva és borzadással.

Az istálló ajtaja kinyílt, s Ákom Bandi lépett az udvarra. Harsány hangon szólt:

— Majd én segítek kenden, pusztabíró uram!

A pusztabíró feltekintett. Felismerte a betyárt.

— Ákom Bandi... — susogta.

— Pusztabíró uram, — mondta a betyár csengő hangon, — a kend felesége szívességéből megmentette az életemet, mer' elrejtett az üldözőim elől. Mondtam, hogy ezér' hálás leszek, oszt megfizetek érte. Most itt a fizetség ideje. Kérd leszurta a hadnagyot, ezér' kötéll jár kendnek, mer' ez a regula. Engem a kötéltől nem menthet meg a jó Isten se, de én megmenthetem kendet. Egy gyilkos bűnnel több vagy kevesebb, mán ugyse számít. Magamra vállalom hát ezt a gyilkosságot is, hogy kend meneküljön.

Azután az asszony felé fordult:

— Kendet pedig Isten álgya meg a jóságáér'...

Megindult...

Büszkén, ruganyosan ment, mint aki teljes megelégedésre, jól végezte a dolgát.

A pusztabíró meg a felesége hosszasan nézte a betyár hajnali szürkületbe olvadó alakját.

IV.

Csaba Péter alhadnagy elkeseredett szívóssággal vetette magát Ákom Bandi nyomába és amikor belátta, hogy minden betyárfogó igyekezete hasztalan; elhatározta, hogy csapdát állít a betyárnak.

Csaba Péter tudta, hogy a szabadkai országuton lévő csárda szép csaplárosnéja Ákom Bandi szeretője és erre a szerelmi viszonyra építette fel a haditervét. Sűrűn ellátogatott az országut menti csárdába, de a szerelmesét féltő asszony gondosan vigyázott arra, nehogy egyetlen áruló szóval Ákom Bandi rejtekhelyére uszítsa a bosszúvágyó alhadnagyt. Csaba belátta, hogy ezzel a taktikus harcmodorral sehogyan sem jut a betyár rejtekhelyének nyomára; először a csaplárosnét kell törbe ejtenie. Erre is elkészítette a haditervét.

Egy késő őszi alkonyaton, — amikor már a tél alkudott az őszszel — ismét látogatást tett a csárdában.

A csaplárosné tudta, hogy Csaba alhadnagy megint Ákom Bandi nyoma után szimatol és felkészült a fogadtatására.

— Hiába gyött alhadnagy ur, — mondta — Ákom Bandi hetek óta nem járt erre.

(Folytatjuk)

BÁLI NAPTÁR

Január 29, szombat: Az odzsaci gyári tisztviselők elitbálja.

Január 29, szombat: A novapalánkai Szloga álcros bálja.

Január 29, szombat: A Grimasz kabaréja Szentán.

Január 29, szombat: A kulai Magyar Népkör bálja.

Január 30., vasárnap: A temerini iparosok bálja.

Január 30, vasárnap: A szentai Kisgazdakör műkedvelői előadják a Bíró lánya című népszínművet.

Január 30, vasárnap: Gyöngyösbokréta ünnepség a szuboticei Magyar Olvasókörben.

Január 30, vasárnap: A kulai Iparos Dalárda vidám estje.

Január 30, vasárnap: Molnár-bál Csantavíren, előadják a Betyár Bandi népszínművet.

Január 30, vasárnap: A noviszádi Danubius evezősegyület teadélutánja a Kraljica Maria kávéház különtermében.

Február 1, kedd: A topolai Ipartesület bálja.

Február 1, kedd: A kanizsai Vöröskereszt teadélutánja a Molvay-vendéglőben.

Február 2, szerda: A kunuzsini Önkéntes Tűzoltó Testület műsoros délesteje.

Február 2, szerda: A Szkorenováci SC táncestélye.

Február 2, szerda: A kanizsai Iparos Olvasókör bálja.

Február 2, szerda: A maliogyosi Belc Zvezda jelmezbálja.

Február 2, szerda: A csurui Kereszt Egyesület műkedvelői előadják az Ur keze népszínművet.

Február 2, szerda: A sztarakanisai Gazdkör bálja.

Február 2, szerda: A noviszádi Vöröskereszt műsoros mulatsága a kereskedelmi otthonban.

Február 2, szerda: A petrovoszelói Polgári Olvasókör farsangi bálja.

Február 2, szerda: A bajmoki Ipartesület bálja.

Február 2, szerda: A petrovoszelói Ipartesület kabaréestje.

Február 5, szombat: A noviszádi Makabi film revü bálja.

Február 5, szombat: A noviszádi Önkéntes Tűzoltó Testület bálja a Szlobodában.

Február 5, szombat: A vrbászi Dulcis sportegylet bálja.

Február 5, szombat: A petrovgrádi Vojvodina sportegylet álcros bálja.

Február 5, szombat: A kulai gyáriparosok és kereskedők bálja.

Február 5, szombat: A petrovoszelói Anyák Egyesületének jótékony farsangi bálja.

Február 5, szombat: A szuboticei újságíró klub táncmulatsága.

Február 6, vasárnap: A zmjeváci iparosifjúság előndása: A Noszthy fiu esete Tóth Marival.

Február 6, vasárnap: A noviszádi Polgári Magyar Daloskör műkedvelői előadják a „Szlobodában a „Keleti éjszakák" operettet.

Február 6: A szombori Magyar Nőegylet teadélutánja délután 5 órai kezdettel a Szloboda nagyeremben.

Február 12, szombat: Jelmezbál a noviszádi Daloskörben.

Február 12, szombat: A novivrbászi Önkéntes Tűzoltó Testület bálja.

Február 12, szombat: A szentai Francia Klub elitbálja.

Február 12, szombat: A noviszádi Római Katolikus Jótékony Nőegylet népviseleti estje a Beléri Katolikus Kör nagytermében.

Február 12, szombat: A szuboticei Sport bálja a Magyar Olvasókörben.

Február 12, szombat: A noviszádi Radnik álcros bálja a Szlobodában.

Február 12, szombat: A szuboticei Sportegylet tenestje.

Apróhirdetések

Ha jól akar mulatni, jöjjön ma este a Sovény-féle vendéglőbe, ahol nagy családi batyubálat rendezünk. Szíves látogatást kér: Sovény vendéglős.

ELADÓ

Jóbevezetett élelmiszerüzlet más vállalkozás miatt eladó. Noviszád, Dubrovački put 15. 519

Uj szokház a Telepen 2 üzlethelyiséggel és lakással 50.000 dinárért eladó. Bővebbet: Ingatlanforgalmi iroda, Noviszád, Kralja Petra II. 26. 531

KIADÓ

Szépen berendezett szoba 1-2 személyre Szubotica központjában kiadó. Cim a szuboticei kiadóhivatalban. 25

KFRESLET

Veszek fehér mályva- és szappangyökereket. Mintázott ajánlatot kér: „Jugoflora“, Ada. 495

Regatta csónakot vennék — használtat, de jót, lehetőleg négyevezőset. Cim a szuboticei kiadóban. 27

KÜLÖNFÉLE

Ne hanyagolja el az arcobőrt. Friss, natúr arcobőrt nyerhet a Daruvári zreme rövid használatával. Zsírnek száraz, száraz arcobőrnek félszáraz, matt crém. Minden szaküzletben doboz 15 dinar. 4

Dívtalos 14 karátos arany jeggyűrűk 95-120 dinárért kaphatók Krausz órásnál, Noviszád, Pasiceva 32. szám. 532

Ön épít?

Ne feledje, hogy villany, vízvezeték és központifűtés berendezéseket

szakszerűen, olcsón, gyorsan, garancia mellett tervez, szerel és javít

NAGY FERENC
SZUBOTICA, Fra Jase trg 6

Telefon: 422

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **Andree Dezső**
A kiadóhivatal vezetője: **Blazsek Ferenc**
Pretpilata — Előfizetés:
egy óra 28— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Helyi svakodneвно Mezőentk napon!
Pošt. čekovna račun — Postacsekizsámila:
Za rač. 46.692